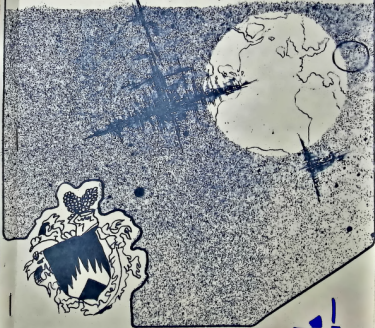

gea

Fantastika

BOSKOVICE

G E A

Fanzin Klubu přátel sci - fi při Městském kulturním
středisku v Boskovicích

Obsah čísla 2/88:

1. Původní tvorba:

Vlastimil Mrva - Zemřít není všechno /str. 2/

2. Film a SF:

Steven Spielberg - The Goonies /str. 7/

3. Překlad:

Jan Witold Suliga - Dvacátá první kapitola
knihy Fu /str. 9/

Vychází nepravidelně 4x do roka

NEPRDEJNÉ !

Jen pro vnitřní potřebu Klubu přátel SF při MKS v Bosko-
vicích

Redakce: šéfredaktor - Jaromír Formánek

členové - Mojmír Učeň

- Vladimír Ochmanský

ZEMŘÍT NENÍ VŠECHNO

Vlastimil Mrva

Když je člověk sám, nebojí se ničeho, avšak je-li alespoň sám, leká se i vlastního stínu.

A Leonard Goldberg sám zůstal. Sám v kdysi miliónovém městě. Zpočátku to byl pro něho povznášející pocit být majitelem tantaloově šedých, navždy oslepených neonů, supinatých, ručně dlážděných cest, smaragdově temného listí podzimu i gotického chrámu s rozšklebenými tlamami chrličů. Vlastnil starobylý králův most mokvající v bahnitém řečišti, dýchal březnový vánek, v němž jediným přežívajícím symbolem života byla nalévající se nachová poupata, vroucně očekávající starobylost noc i den a spolehlivě krásné, namodralé vločky.

Nedaleko podlouhlého náměstí si zbudoval svůj nenápadný příbytek, v přízemí tonzurovitě oprýskaného sešlého domu, v němž snad nikdo nebydlel ani v dobách, kdy ještě žili lidé.

Veškeré dostupné potraviny z opuštěných domů si přinesl v objemných krabicích sem. Bylo to již několik let od katastrofy a všechno zmrazené syrové maso vzalo dávno za své. Jeho poslední záchranou byly vakuované konzervy – šílenství navlas stejných plechovek naskládaných ve sklepech v tisícítech vedle sebe. Povážlivě jich však ubývalo.

Leonard Goldberg měl rozehranou jedinou partii pro jediného vítěze i poraženého zároveň. V tomhle nerovném zápase chtěl co nejvíce oddálit svůj konec a věděl, že jeho přežití závisí od základní, stále neodbytnější se vtírající myšlenky: musí mít co jíst.

Kdysi vcházel do skladů s potravinami s úsměvem, který se mu časem vytrácel ze rtů. Teď otráveně procházel mezi regály plnými nafouklých baňatých věcí, které se nedaly jíst. Tam, kde dříve spočívaly na lesklých mísách pestrobarevné dobroty, usadila se nyní jedovatě ponurá patina pomíjivosti.

Uchopil zkaženou konzervu a rozmáchlým pohybem ji mrštíł proti výkladní skříní. Do zubatého otvoru, znějícího skleněným smíchem, foukl vítr průzračnou medúzu fosforeskující mlhy.

+ + +

Častokrát se toulal prázdnými ulicemi a představoval si líně plynoucí řeku s ševlivě mazlivými vlnkami, z nížžbylo vysychající bradavičnaté koryto. Za křišťálových nocí, kdy v pavučině času snoval veliký bílý pavouk, za nocí, kdy se stíny prodlužovaly a krátily, snil o tom, kdyby nebyl sám. Stříbrné ticho ulic bylo smutné.

A tehdy se muž naučil poslouchat. Prohlásil, že mezi skřípajícími sedadly biografu a vzrušený šepot milenců v parku. Na zaprášených lavičkách sedával unavený podzimní vítr a z dlouhé chvíle ožívoval přeludy, které se roztančily jako potměšilé zlaté jiskry svatojánských mušek. Goldbergovi zůstaly vzpomínky a ty ožívovaly zvuky. Šelestící listí vykouznilo šoupavé kroky neexistujícího chodce a ozvěnou větru haňkaly lidské hlasy. Muž ale věděl, že tuhle komedii s ním sehrály jeho nervy. Přesto

však nepřestá doufat, že spatří živého tvora. Ve spánku vnímal starosvětský klapot konských kopyt, hmyzí šum obrovského velkoměsta, nyní tichého bez hlasu. Fantomovu bolest vzpomínek nemohl překonat, ta se v něm uhnízдила a zahryzala do podvědomí. Vyčkávala až přijde noc a s ní její největší spojenec - tma.

+ + +

Byli si první. Pržela si ruce na nadrech a bázně k němu vzhlížela mrkajícími řasami. Počívky ji hrála zvědavost i strach. Přistoupil k ní, uchopil ji něžně dlaně a utonul v bezedných zrcadlech ametystových očí. Přece jen se ještě trochu bála a neobratně před ním skrývala svou nahotu. Byla tak zranitelná a křehká, až ho zbolelo u srdce. Vzal do rukou její vonavé dlouhé prsty a přiložil si je ke rtům.

Začala se usmívat ...

"Ne !" vykřikl a zborcený potem padl do polštářů. "Všechno, jen ne tohle," zašeptal. Nechtěl na ni myslet a už vůbec ne na to jak zemřela. Zmizela a vypařila se jako miliardy dalších, aby nezbylo nic, ani stín či náznak něčeho, co by připomínalo, že tu kdysi žili živé bytosti. Spálil sponu do vlasů, plyšového medvídku i její dopisy, aby zaplašil vzpomínky. A i ty zmizí z jeho mozku až zemře. Pak svět zůstane prázdný a pustý.

Svět bez vzpomínek umírá.

Potom se bude po obloze ploužít jen nekonečný stříbřitý pavouk, zvolna a pomalu, docela pomalu, a pak, až jeho pohyb také ustane, rozpadnou se prázdná města v prach, který vítr rozfouká jako chrčící pampelišek. a svět bude takový, jaký byl v časném dětinověku.

+ + +

Hodně přemýšlel a neuvědomoval si, že pro člověka, který zůstal sám je přemýšlení jednou z nejnebezpečnějších věcí.

A tehdy se začal muž poprvé bát.

Již dva roky živořil v malém opuštěném bytě a všemi silami se bránil nepříjemné předtuše, že navždy zůstane sám. Prohledal celé město i okolí, dalekohledem slídl a zkoumal neživé čtvrti s vyhaslými očima oken, ale nenašel ani stopu po něčem živém. Nikde a nikdy.

Když samovznícením vzplanuly světové nálože toho mizerného plynu, člověčí fauna se proměnila v nic, které odplulo nenávratně pryč. On-jediný zůstal a dodnes nechápal proč. Pro-zřetelnost ho zachránila, ale možná proto, aby jej vzápětí proklela.

+ + +

Sounds of Silence.

Tu měl nejraději a dokud mu vystačily monočlánky, častěji ji přehrával. Ale bylo v tom něco víc, než jenom tohle. Byla v tom smrčím píchající vůně mánoa, chuť cukrem zasněžených laskomin a pohádkové gejiřy prskavěk snášející se k zemi jako ohnivý déšť, byl v tom duch Štědrého večera s atmosférou preexponované tmavé noci a zároveň úžasné, uhrančivé

sametové jemnosti motýlích tenorů Simona a Garfunkela.
"Samo to, můj starý příteli...", prorocká slova písně se osudově naplnila.

Vnímali-li melodi hudby, nebyl sám. A když vyčerpал dosazitelé elektrické zdroje, mohl pouze jeho paměť vyčarovat šerosvit Bachových fug, přízrak majestátního Beethovena či milovaného Smetany. Jeho "má vlast" se stala cizí, neznámou zemí.

"Leonarde", zašeptal hlas, "stal se z tebe vetřelec tam, kde jsi chtěl být králem."

"To už není svět, tato, není, protože je takový, aby v něm mohli žít lidé. Mnoho lidí! Neumím být přátelský k jednomu člověku, který zde omyllem zůstal."

Stín postavy neodpověděl a sen se rozplynul.

+ + +

Oporou i útěchou se mu stal kamenný most, v němž odivoval génia Matyáše Bernarda Brauna. Byla to sice jen neživá hmota, lhostejný kámen, ale byla v něm zakleta reminiscence krásné minulosti. Zíral do nevidomých pískovcových očí a viděl věčnost a pomíjivost života.

Náhle se však zarazil. Zadíval se soše pozorně do obličeje a zpozoroval něco, čeho si dříve nevšiml - anebo něco, co tam dříve nebylo.

Ve studeném kameni bylo vydrženo několik škrábanců, rozeklaných podlouhlých rýh táhnoucích se po celém těle svatě Luitgardy. Ne, ty jizvy tam dříve nebyly a z toho plynula radostná jistota - už není sám, kterou vzápětí vystřídal vždy přítomný neklid.

Vypadalo to příliš děsivě a neskutečně na to, aby Leonard nedostal strach. Znetvořené sochy! Jako by si zde někdo broušil drápy a chtěl se mstít neviné soše lidskému pokolení za to, že jej vyvrhlo.

Odskočil jako by kámen pálil a v necholené tváři zesinal. Byl dlouho sám a samota v něm oživila instinkty. Chodíval ohnutý, přikrčený jako by něco hledal a stále častěji dostával chuť na syrové maso. A často se otáčel.

Otočil se i tentokrát. Úplněk se koupal v mléce. Nikde se nic nepohnulo, a přesto to nic zrovna příjemného nebylo. Proto se Goldberg rozběhl. Utíkal jako zběsilý, ledový vzduch mu trhal plíce a do úst mu stoupaly dračí kotouče páry.

Pozdě večer si umínil, že se přestěhuje někam výš. Nebylo dobré mít okna v přízemí.

+ + +

Hřbitov se svými mramorovými jmény ho vždy magicky přitahoval. Utěšoval se tím, že mrtví, kteří zde zbyli, zůstali v hrobech, že nezmizeli jako všechny ostatní bytosti na povrchu planety. Bylo to bizarní: za to, že dosud existovali, vděčili smrti. Byly to sice mrtvé bytosti, ale byly tam, ve věčně nehybných kobkách, podivně strnulé, chráněné vrstvami ticha, země a chladu. Tušil, že o něm vědí a bylo to pro něho něco zvláštního, jako když vítr prohání sněhové vločky po mrtvem, zmrzlém jezeře. Bylo to jako pohyb obrovského

černého stínu v hlubinách temně zelené tůně.

Potom mu vzpomínky oživily i tato místa a on prchal, když uslyšel z hrobů smích. Mrtví procitli a dotýkali se živých.

Noční můry byly stále děsivější a překvapovaly ho novými rafinovanějšími variacemi. Sáhl po lauvi s konákem a upřel pohled na stále krásnou bílou věc na bezmračné obloze.

Rozvzlykal se.

+ + +

Ten den si za společníka vybral Rembrandta.

Jeho nedostižné chiaroscuro rozestřelo svá semínka všude: klíčila mezi rozvrzanými parketami galerie, na sluncem sežehlych ránech obrazů, z nichž se na muže upíraly nepřítomné pohledy desítek olejných očí, jako by mu škodolibě vyčítaly, že přežil.

Bezděky si vzpoměl na Sartrova slova: Zemřít není všechno, je třeba zemřít včas. Ano, určitě by to bylo lepší zemřít, protože jestli to takhle půjde dál, zblázní se a stane se z něho zvíře. Kdyby kolik šílených bytostí, jejichž mysl zatemnil hlad, teď bloudí po světě a slídí po syrovém mase.

Bezcílně bloudil labirintem chodeb a přemítal nad absurdností svého počínání. Zůstal sám sobě anachronismem, nedobrovolným svědkem zániku vlastního i pozvolného umírání kdysi nesmrtelných děl této obrazárny, jejíž velebnost teď nikoho nedojímala.

Rozhodl se k návratu. Zvolna se otočil a neposedná sluneční tykadla mu zažehla duhovky oceánem blatouchů. Bezmocně zamžoural, zastínil si dlaní obličej a v tom na sobě ucítil něčí oči. Ty nebyly namalovány na vystavených plátnech. Byly to jiskřící živoucí plamínky, které pálily v zátylku. Venku se stmívalo a vítr písklavým hláskem skučel škvírami oken.

Leonard Goldberg strnul a vyčkával.

Čas visel z nízké klenby stropu jako temná křídla andělů. Žlutá exploze zmizela a rozostřené vidění se smrštilo do horkého bodu, který žhnul kdesi v žaludku, jako ohnivý příboj zesiloval a mohutněl až pohltil hypnoticky spoutané tělo a oranžová láva vytryskla do prostoru jako chvějící se jazyky orchidejí.

Leonard Goldberg vyrazil.

Dunivá ózvěna rozřízla ticho obrazárny vejpůl. Muž vyběhl na ulici, kde v prvním okamžiku nevěděl kudy dál. Měl pouze jedinou jistotu: něco ho pronásledovalo! Přemýšlel zda nebude lepší to něčím odlákat někam pryč, daleko od svého domu. Vzápětí tento nápad zavrhl a zamířil do bezpečí opevněného bytu.

Běžel a stále se ohlížel. Zalapal po dechu, když si vzpoměl na znetvořené Braunovy sochy. Doběhl na roh radnice, opřel tvář o mrazivý kámen a ztěžka sípal. Všemi póry těla vstřebával syrový chlad tetelivě ho svírající kolem krku. Zadržel dech - a slyšel ticho. Zachvěl se.

Někde v dálce - jakýsi zvuk.

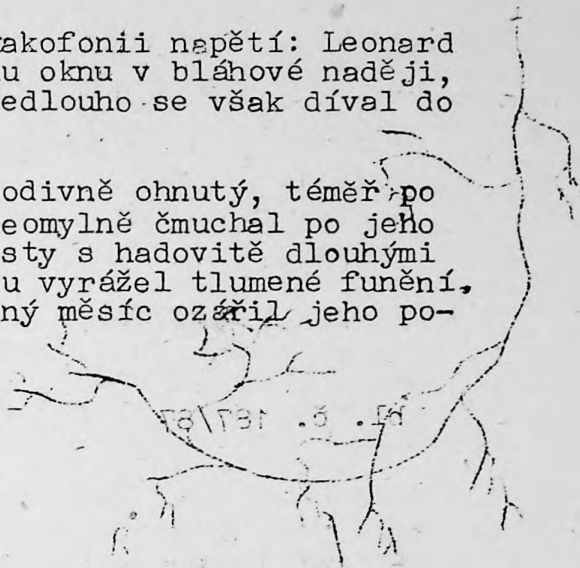
Svaly se znovu probudily k horečné činnosti: pleskavě duté vábrance kroků, zrychlující se přidušený tlukot srdce a lepkavě propocené košile na zádech. V zapadajícím slunci zakrvácené vikýře netečně sblížely na podivného vetřelce. Trhavými skoky vyběhl po schodech do náruče bytu a s úlevou zabouchl ocelové dveře. Železitě chrčivé zarachocení klíče

a křečovitý dech se smísily v kakofonii napětí: Leonard Goldberg se vrhl k zamířovanému oknu v bláhové naději, že se mu podařilo ho setrást. Nedlouho se však díval do tmavých ohybů cesty

A pak ho spatřil.

Bezpochyby to byl šílenec, podivně ohnutý, téměř po čtyřech pitvorně poskakoval a neomylně čmuchal po jeho stopě. Zahnutými zakřivenými prsty s hadovitě dlouhými drápy se lehce odrážel a z prsou vyrážel tlumené funění. Když vyběhl ze stínu, nemilosrdný měsíc ozářil jeho popelavě hermelínový obličej.

Byla to Eva !

Film a SF

" THE GOONIES "

/ USA 1986 /

Steven Spielberg se brzy asi stane nejzajímavější postavou americké kinematografie v Evropě. Vyzkoušel si snad všechny filmové profese, byl již režisérem, hercem, producentem i scénáristou. Bolším filmem s jeho jménem na titulcích je film " The Goonies " / Kvítka /.

Posledními filmy jejichž producentem byl Steven Spielberg jsou " Back to the Future " / Návrat z budoucnosti a " Piramid of Faer " / Piramida strachu /- která byla v USA Uváděna jako Young Sherlock Holmes / Mladý Sherlock Holmes /.. Posledním filmem, patřící do série " Steven Spielberg uvádí " / dostupným i v PLR v půjčovnách video / jsou již jmenovaná " Kvítka ".

Hrdiny všech tří filmů, v souladu s pravidlem programovaným Stevenem Spielbergem, jsou děti. Ve Kvítcích je jich dokonce sedm. Žijí v malém městě, odkud se s rodiči musí brzy vystěhovat, jelikož pozemky na kterých městečko leží někdo vykoupil pro stavbu rozsáhlého rekreačního střediska.

Když se třináctiletý Mike Walsh / hraje jej Sean Austin / zahledí oknem svého pokoje na ospalé přístavní městečko, zahalené lehkým oparem, řekne si, že se tu nikdy nic zajímavého nemůže přihodit. Brzy se však přesvědčí o opaku. Děti totiž nechtějí tuto díru cpustit.

Autorem scénáře je Chris Columbe, ovšem výchozím materiálem byl příběh, který napsal Steven Spielberg. Spoluproducent a režisér tohoto filmu Richard Donner, je známý ze svých předšlých filmů " Superman " a " Omen ". Nedávno dokončil natáčení historického dobrodružného filmu " Ladyhavke "; ve kterém vytvořil hlavní roli Rutger Hauer, známí milovníkům sci-fi ze svého bravurního výstupu ve filmové adaptaci známého románu Philipa K. Dicka " Blade Runner ".

" The Goonies " je film hraňý dětmi, o dětech a pro děti, i když vlastně pro všechny, kteří alespoň trochu s dětmi cítí. Není to pravá SF, jako například " ET "; ale něco jako příhody Toma Sawyera a Huckelberriho Finna. Jestli jsou v nich nějaké prvky SF, pak jen takové, jaké prožívali Huck a Tom ve svých snech o světě bez dospělých.

V tomto případě úmysl scénáristy a způsob uvedení na plátno se mi zdá poněkud naivní. Je sice pěkné uvěřit potopeným pirátským lodím, plných pokladů, myslím, že i všechny děti / a nejen ty / by je chtěli objevovat, ale to zde probíhá až příliš hladce.

Do míst, kde se děj / někdy legrace, někdy drama / odehrává, se vchází krbem sezóní restaurace. Očividně do něj nikdy nikdo nenahlédl ! Nikdo, až na jednoho zvědavce, který zahynul, když padl do jedné z mnoha nalíčených pastí a to až po půlhodinovém putování. Zatím co děti mýjela všechna nebezpečí. To, co nás má vlastně držet v napětí, překážky, které mají

překonat, známe už z jiných filmů. Jsou tu opět obrovské kovové desky, hejna netopířů, šílený sjezd podzemní říčkou, iluze připomínající jízdu důlní železnici pod Svatyní smrti, vše jako z příběhů Indiana Jonese. Čímsi novým je pouze nápad s kostěnými varhany.

Značně lepší je to, co se odehrává v pozadí. Podivná banda, které Kvítka vstoupila do cesty, která jim až do konce šlape na paty mebo historie Sloutha - p. íšerky, obra a osudy jeho přátelství s Chuhkim. Sympatičtí jsou i Kvítka. Myslím si, že příběh, který se v tomto filmu odehrával, převyšoval jejich herecký výkon.

Každé z dětí je svým způsobem hvězda. Pro čtyři z nich byly filmové role v The Goonies debutem. Ze zbylých tří dětí jsme již viděli Correye Feldmana ve filmu "Gremlins" a Ke Huy - Quana v "Indiana Jones a Svatyně smrti. Vůdce party Sean Austin. V soukromém životě hraje basketbal a sestavuje počítačové programy, ale na plátně je to zasněný, leč rozhodný chlapec, který uvěří, že s přáteli nalezne poklad a díky tomu zůstane v městečku. To zakoupil jistý podnikatel pro stavbu rekreačního střediska / zábavního parku /. Joshua Brolin hraje jeho hezkého, trénovaného staršího bratra-Brandu. Brand nemá zájem účastnit se výpravy těchto smrkáčů, na takové hlouposti je prostě starý. Jelikož však musí opatrovat mladšího bratra nemocného astmem, a jelikož mu to matka poručila / hraje ji Mary Ellen Trainorová /.

Nejmladším "Kvítkem" je Chunky / Jeff B. Cohen - rozený komik /. Jeho sklony k nadsázce se však pro děti ukáží jako riskantní. Corry Feldman je nejvíce zkušeným hercem v této partě. Vystupuje ve filmech a v televizi už od tří let. Hraje roli Moutha, důvtipného rezolutního chlapíka, vždy oblečeného podle poslední módy, s účelem ve stylu punk, který se umí každému postavit, ale přitom je protě obyčejný kluk.

Úplně odlišnou postavou je Dato / Ke Huy Quan / - technický kouzelník, divitvorce s kapsami plnými technických vynálezů, které však často nefungují tak jak původně zamýšlel. Je to malé vtělesnění klasické postavy sci-fi filmů- zázračného vynálezce.

Mezi "Kvítky" jsou rovněž dvě děvčata. Audi / Kerri Greenová /, nejstarší z party / během natáčení oslavila 18. narozeniny, je velmi romantická, zasněná, celá výprava ji moc nezajímá. Chtěla by jen, aby ji Brand políbil. Její přítelkyně je excentrická a ultramoderní / Marta Plimptonová /.

Zdá se mi, že ve svých filmech vlastně Steven Spielberg realizuje své chlapecké sny a touhy. "The Goonies" jsou druhem fantazie, příběhem, které by chtělo prožít každé dítě. Ovšem po shlédnutí mnoha podobných filmů musíme konstatovat, že jsou to filmy proděti, jimiž ve skutečnosti i jsou.

Doufejme, že v sobě Steven Spielberg najde rovněž dospělého člověka a natočí někdy i film pro dospělé. Věřme, že by to jistě dokázal.

DVACATÁ PRVNÍ KAPITOLA KNIHY

Jan Witold S U L I G A

Jsem přeplněn nenávistí. Měl jsem spíše říci: byl jsem přeplněn nenávistí. Ale nyní, kdy taková slova jako "byl jsem", "budu" ztratily svůj zběhlý význam, bez váhání říkám: j s o m p ř e p l n ě n n e n á v i s t í - ačkoliv tohleto j s e m v němž jsem nyní i tamto j s e m, jímž jsem donedávna byl - je odlišné a mísí se v odlišných rozměrech těžko definovatelných.

Jsem tedy přeplněn nenávistí a strachem. Já, Ogg Pátý. Vládce už neexistujícího království. Člověk, kterého ještě před dvakrát třiceti šesti dny nazývali Pánem, Dobyvatelem republiky Tapa / ačkoliv ve skutečnosti ji dobyl otec /, Strážcem Zeleného kopí, Nejvyšším ochráncem a Důvěrníkem Svatyně v Giri... Dokonce i zde, v podzemí oné svatyně, v níž se ukrývám, pozoruji svoji pečeť otisknutou na balvanu, zahrazující vstup do Liščí předsíně, v místě, na němž můj děd nalezl knihu Fu, ztracenou Tity.

Jsem unaven a s námahou odolávám touze odhodit masku a štít, které mne tíží. Odkládám kladivo, nebo spíše, náradí mi vypadává ze zdřevěnělých dlaní a dopadá na kovová tělíska, opalizující šedým leskem.

V takových chvílích mne zaplavuje zoufalství. Se zděšením myslím na to, že bych smohl zpozdit, zdá se mi, že tam nahoře vidím purpurové pláště gardistů, slyším odměřené kroky dunivou ozvěnu ran trámu, bušícího do Zátarasu.

Zavírám oči a počítám. Uklidňuji se a vydechuji s úlevou. Víím, že to nej sou oni, Ačarovi gardisté a kněží, kteří s ním uzavřeli mír. Nedobývají bránu. Nikdo si nedomyslel kam jsem utekl a k čemu se chystám. Ozvěna, kterou slyším, je jen ozvěnou mých úderů. Proto si zakrývám uši dlaněmi. Nechci ztratit směr až se vynoří koule a já zničím svět.

Nevím, kolik času uplynulo od chvíle, kdy jsem uvedl do pohybu Bariéru. Už nikdy zde nezazní zvuky gongů. Nikdy víc neuslyším šelest ránních a večerních recitací. Nespatřím řady kněží oděných v těžké obleky, šité olivěnými nitěmi, nezakolébající se hlavy, zakryté železnými maskami neuvidím dvojitou řadu rukou, zdvižených vzhůru. Dlaně v černých rukavicích nezatleskají-jednou, dvakrát, třikrát až do dvou set dvánácti... ale ačkoliv sem kněží nikdy nepřijdou a nebudou tláskáním odměřovat čas-i pak přijde ta chvíle. Světlo loučí zbledne, jeskyní proletí oslnující záblesk a zpod černé linie, z hlubin země vyletí další kovové vejce, pootočí se a vpadne do jednoho z podlouhlých žlábků, protínajících desky. Včas odvracím tvář a neprodyšně kryji tělo štítem. Navzdory zákazu, pohlížím přes rameno na kouli.

Zdá se, že puká, víím však, že je to klam. Ve skutečnosti se scvrkává jako míč, podobný tomu, s nímž jsem si hrával na nádvoří zámku Tau. Poskakuje a přitom okolo sebe rosévá tisíce jiných, totožných vajec. Pobývám zde už velmi dlouho.

rodí každých dvěstědvacet tlesknutí stříbřitě šedé vejce. S největším úsilím zadržuji křeč střev, závrať a mdloby symptomy choroby, kterou jsou postiženi všichni kněží z Giri, dříve než se odeberou do Komnaty očisty. Čekám. Stěny jeskyně mizejí v mavorudé temnotě, louče syčí a rozsévají jiskry. Odhazuji štít na záda, rozkročuji se a pevněji svírám kladivo. Ze všech sil uduřím do koule ležící přede mnou. Vím, co mne vede. Nenávist a zhnusení.

Kdo jsem? Tvář mi zakrývá železná maska. Ztěžka oddechuji. Rezavý prach mne škrábe v hrdle, kašlu, vyplivuji slínu a cítím, jak mi stéká stružkou po bradě. Bojím se. Už jako chlapec jsem se bával udušení. V noci jsem si představoval svoji vlastní opuchlou tvář, fialové rty, vypoulené oči. Ohromné. Překrvené. Pohled upřený na vraha. Děsivý nebyl způsob smrti. Vzbuzoval spíše zájem, než strach. Odpuzovala mne spíše bezmocnost škrťceného člověka a onen pozvolný proces umírání, nutící člověka k boji, který je bezpochyby předem prohraný a vždycky končí bezmocným pohledem do tváře vraha.

Jsem sám. Ještě bojuji. Tam nahoře ustal odpor. Hoplité odhodili zbraně. Svatý pluk-výtvar a chlůba mého otce - byl rozprášen. Ulice města ovládli Ačarovi gardisté. Vidím ho. Vím, že teď stojí u brány zámku Tau. Pohrdavě se usmívá, přijímá hold Velekněze Svatyně. Za jeho zády se hemží postavičky gardistů. Slyším jejich povyk, přehlušovaný křikem, pláčem, chrapotem vražděných mužů, vřeskem znásilňovaných žen doléhajícím z města. Cítím zápach požárů. Zámek zahaluje mlha. Potřásám hlavou a obraz mizí. Vracím se zpět do skladiště Tity. Musím si odpočinout. Odložit kladivo a vrátit se do Liščí předsíně. Přechází si jednou provždy /pokolikáté už od doby, kdy se otec prohlásil za Ochránce Svatyně v Giri?/ nápis vyrytý napříč votivními freskami.

"Poněvadž sis mne přivlastnil, obklopí tě bažiny a labyrint. Ta, která přemáhla Tity z tebe sejme toto břemeno. Budeš uvězněn v prostoru a čase a neviditelná linie se za tebou uzavře."

Slabiky písma jsou setřené, znaky se jen obtížně oddělují od pozadí maleb, zobrazujících vítěznou bohyni Zat a Tity, prchající před ní. Ale já vidím všechno přesně, zřetelně jako tehdy, když jsem ještě jako chlapec poprvé vešel spolu s otcem do Předsíně a chtěje se pochlubit čerstvě nabytou dovedností, přeslabikoval jsem pomalu: "Poněvadž sis mne přivlastnil, obklopí tě bažiny ..."

Vzpomínám si na rozpaky a špatně ukrývanou zlost, zračící se v otcově tváři, výsměšné mlčení kněží shromážděných u vchodu do Sálu map a šumění deště. Padal déšť. Byl počátek dešťového období. Polovina měsíce bohyně Zat. Z dálky, z vesničky položené na úpatí hory doléhaly výkřiky chlapců, pohánějících buvoly. Nechápaje smysl přečtených slov, civěl jsem na Veleknězovu tvář. Očekával jsem pochvalu. Vždyť jsem byl pilným žákem, a každého rána jsem opakoval pod dohledem pedagogů formule dvorské etikety, závazné pro příštího vládce. Ale Velekněz ignoroval moji nevhodnou horlivost. Obvykle se příjemně usmíval, ale teď sraštil čelo a řekl otcí něco v neznámém jazyku. Myslel jsem, že recituje verše. Slova totiž zněla rytmicky a zpěvně. Otcovy tváře zrudly a jen s obtížemi zadržel výbuch hněvu. Jeho ruka se sevřela na mém rameni. Tehdy se ve mně vlastně zrodilo po-

dezření, že harmonický obraz světa, který mi byl vštěpován od dětství, v žádném případě neodpovídá skutečnosti. Vychován bez vrstevníků zbaven kontaktu s jinými lidmi než s kněžími, dvořany a sloužícími, nepochyboval jsem do té doby o tom, že otec je skutečně všemocný. Soudil jsem, že všichni žijí jen proto, aby mu sloužili, a aby plnili povinnosti kasty, k níž patřili. Učitelé mi mnohokrát vysvětlovali trojúhelníkové schema, symbolizující hierarchickou strukturu našeho společenství. Pomocí barevných kapek znázorňovali místo každé kasty.

Toho dne jsem náhle objevil, že zdánlivě všemocný otec a stejně zdánlivě poslušný Velekněz, podřízený jeho vůli, zapomněli na kratičkou chvíli hrát svoje role a obnažili pravdivé city.

Nechápal jsem ještě podstatu konfliktu. Teprve později jsem se dozvěděl o jeho příčinách. Spor vznikl v den, kdy se otec rozhodl rozšířit svoji vládu i na Svatyni; navzdory opozici kněží se prohlásil Důvěrníkem a Ochráncem svatyně. Vyžádal si od Velekněze otevření Bariéry a účast na tajemných obřadech, vykonávaných na počest bohyně. Tato uzurpace vyvolala odpor. Jeho projevem byl onen nápis, vyrytý někým, koho podporovali kněží.

Většina dětí chápe svět jako něco, co se vztahuje pouze k nim a věří, že jsou centrem všech zájmů a událostí. V tom jsem se ničím nelišil od tisíců svých vrstevníků. Cítil jsem se tedy onoho dne podvedený a uražený. Poněvadž jsem nic netušil o mocenském boji, naivně jsem usuzoval, že to pouze mne ohlupovali řečmi o šlechetných vládci, ctnostných a poslušných kněžích či věrných poddaných. Od té chvíle jsem všude spatřoval faleš. Nabyl jsem po-
dezření, že lidé se potají vysmívají mé hlouposti a naivitě, činíce to beztrestně za mými zády. To bylo spiknutí.

Proto jsem nedlouho po návratu do zámku nařídil vyložit stěny mé ložnice zrcadly tak, abych v každé chvíli mohl vidět, co se děje za mnou.

Když jsem takto učinil ze své ložnice bezpečné útočiště, vyrazil jsem do útoku. Podplatil jsem několik sloužících a nařídil jim donášet o každém kroku učitelů a pedagogů, kteří jak jsem se domníval vedou cno spiknutí. Moje podezíravost se projevovala různě. Začal jsem pokládat podivné a úskočné otázky, stopoval jsem učitele, když odcházeli do svých komnat, budil jsem je v noci a nařizoval jim vykonávat různé, často pokořující činnosti. Všechny způsoby jsem se stavěl proti závaznému učebnímu programu, stanovenému otcem. Odpor učitelů mne ještě více rozlítit. Chtěl jsem za každou cenu odhalit pravdu, spatřit skutečnost takovou, jaká skutečně je, zbavenou formulek etikety a pseudopravd genealogických pověstí, pojednávajících o mém rodu, a historii státu. Vymohl jsem si na otci souhlas s tím, abych spolu s nepočetným oddílem pobočné stráže mohl každé ráno vyjít na procházku za obvod zámku. Protesty pedagogů jsem nebral na vědomí. Jejich nesouhlas potvrzoval moje podezření na existující spiknutí.

Odcházel jsem do města před Hodinami horka. Rád jsem měnil trasu pochodu. Svěvolně jsem se pouštěl do krtčích uliček starých čtvrtí, a pozoroval jsem mnohobarevný dav, vyplňující každé zákoutí. Náhodně potkaní hoplité, nevolníci, kupci, pohaněči oslu se klaněli, dotýkali se s

úctou mých stop a já, chtěje oddálit návrat, jsem se jich vyptával na maličkosti. Odpovídali rozvlekle, zaskočení mou laskavostí, v něsmelosti se zajíkali a gestikulovali, když se jim nedostávalo slov. Svět, jehož uspořádání se mi dříve zdálo falešné, odhaloval různorodost, která ho vyplnovala. Byl jsem jím zahlcen. S pocitem hnusu jsem pomýšlel na návrat do dusných komnat, s jejich atmosférou zbabělého pochlebování.

Moje vytržení se rychle přeměnilo v přesvědčení, že spiknutí zahrnuje daleko širší okruh než jsem se původně domníval.

Kteréhosi dne, kdy jsem jako obvykle vyšel obklopen ozbrojenci na náměstí, přiléhající k zámku Tau, a s radostí přemýšlel o rozmluvách a setkáních, zpozoroval jsem, že všichni přede mnou prchají. Kupci se poschovávali do stínu krámků, karavana pochoduující naproti odbočila náhle do vedlejší uličky, zadržení nevolníci mumlali něco pod nos, hleděli do země a zarytě mlčeli.

Ozbrojenci z pobočné stráže se vykrucovali, když jsem se jich zeptal na příčinu.

Pociťoval jsem rostoucí neklid, který zesílil, když jsem došel k bráně Svatyně a narazil na plačky, provázející průvod truchlících. Když mne z dálky spatřili, průvod zrychlil krok. V jiné situaci bych asi vybuchl smíchem - vypadali skutečně komicky. Téměř během směrovali k hoře Giri, na níž se vypíná svatyně bohyně Zat, a po cestě ztráceli nádoby s myrhou a aloe, svitky pláten a kadidlo.

Nařídil jsem ozbrojencům, aby je zadrželi. Plačky uslyšely moje slova a začaly naříkat ještě hlasitěji a ozbrojenci odmítli vykonat rozkaz.

- Nejsem oprávněn zadržet ty, kteří jsou zasvěceni bohyni - ospravedlňoval se desátník. ale já jsem věděl, že klame. Pomstil jsem se. Na moji prosbu odvelel poddůstojníka do pohraniční pevnosti Heer.

Nevěděl jsem, co dělat. Každý, s kým jsem hovořil, se snažil vnutit mi svůj způsob interpretace světa - způsob falešný, poněvadž existovalo spiknutí směřující k tomu, abych se nedozvěděl pravdu. Pravda musela být obsažena v odpovědi na jednoduchou otázku: Jak to, že to, co existuje, co se jeví v tak různorodých formách a podléhá mnohonásobným, často protikladným soudům, může vůbec existovat? A existuje vůbec?

Popřel jsem pořádek světa a protikladem pořádku byl chaos a nicota.

Zůstal jsem sám.

Zapudil jsem pedagogy, moje pokusy navázat kontakt s lidmi na ulici se ukázaly jako pochybné. Od té doby jsem se potuloval samotný a ignoroval oddíl ozbrojenců, pospíchající za mnou.

Obvykle jsem šel podél zdí zámku, dotýkal jsem se jich dlaněmi, cítil pod bříšky prstů drsnost kamenů, vyrýval byliny, rostoucí ve spojích, pomalu je žvýkal a vyžutnával jejich chuť.

Co chvíli jsem se zprudka otáčel. Chtěl jsem zaskočit svět. Neboť pokud - přemýšlel jsem - věci, které ho vyplňují, tvoří nezkrácený chaos, nemohou se nacházet stále v těchže místech.

Nepohybují se, dokud na ně hledím. Ale když odvrátím zrak, nabývají podivné a nepředstavitelné tvary. Vysmívají se mé hluposti. Vlastnosti věcí se také mění. Nejsou stálé. Jsou závislé na něčem, co vytváří skutečnost, která vůbec není skutečností. Čím je? Příběhem? Diagramem? Dětskou skládkou? Určitě něčím...něčím, co se bezúspěšně pokouším polapit a co mi uniká, mizí a za chvíli poté vzniká už zase odlišné.

Seděl jsem po celé dny v ložnici a hleděl do zrcadel, zavěšených na stěnách. V každém okamžiku jsem mohl vidět sám sebe i celou místnost ze všech stran..Bylo to jediné místo, kde svět, posmívající se mým starostem, musel zůstat neměnný. Stále řidčeji jsem opouštěl ložnici. Cítil jsem rostoucí únavu. V mysli jsem vyhlásil kapitulaci, uzamknul dveře a přestal přijímat kohokoliv, s výjimkou dvou dvořanů, kteří mi nosili jídlo.

- Trápí mne tvé chování - řekl otec o několik dní později. Stál jsem před ním a nejistě přešlapoval z nohy na nohu. Nachýlil se ke mně.

- Popudil jsi proti sobě všechny - mluvil s lítostí, starostlivě. Lidé...lidé jsou nám potřební. Koneckonců, i tak už uplynul čas tvého úvodního učení. Od zítřka budeš podřízen disciplíně adeptů Svatyně. Tvým učitelem a průvodcem bude Velekněz. Pouze on - nikdo jiný, rozumíš? Otec zaváhal a pak rychle dodal: - Neměl jsem čas se ti věnovat, ale budeš mne navštěvovat každých třicet šest dní. Zjistím, co ses naučil. Neskrývej nic, ani kdyby ti to nařídil sám Velekněz. Já...musím se dozvědět...dozvědět...to znamená...- Mávnul rukou a jakoby neviděl můj rozpačitý výraz, dokončil: - Jdi. Určitě to jednou pochopíš. Jdi. Uvidíme se za šestatřicet dní.

Rozhodnutí otce vyvolala můj nesouhlas, ale když se příštího dne objevili kněží, rezignovaně jsem se podřídil obřadu očisty a oholení vlasů. Předstíral jsem lhostejnost a pečlivě ukrýváje pobouření jsem souhlasil s tím, aby mi na čelo vytetovali svaté sylaby Zaa, přepásal jsem se posvátnou šňůrou a vykročil za Knězem - Frizérem. Chodby, vedoucí do Sálu map, byly pusté a temné. Přepadl mne pocit, že se vlhké stěny co nevidět zřítí pod svou tíží, cesta neměla konce a kdyby nebylo kněze, zcela určitě bych zabloudil.

Když jsme se konečně octli v Liščí předsíni, vydechl jsem úlevou. Kněz - Frizér mne popostrčil směrem ke vchodu do síně map. Zakopl jsem a upadl. Pohled na sál mne šokoval. Zdálo se mi, že svět změnil proporce, nebo že jsem náhle vyrostl a jako olbřím z dávných bájí mohu několika kroky dojít k hranici s královstvím An, zatáčet, jít podél řeky Ma a dojít do hlavního města republiky Tepa.

Podlaha Sálu map byla vyložena barevnými kameny, které s udivující důkladností zachycovaly každou topografickou zvláštnost, každé město, vesnici, potok i řeku. Byla to barevná mapa našeho kosmu.

S úžasem jsem prohlížel maketu hlavního města. Nalezl jsem zámek Ta, pak okno své ložnice, poklekl jsem na kolena a nahlédl do něj v naději, že tam spatřím sebe sama. Velekněz se hlasitě rozesmál.

Vstal jsem.

- Podívej se nahoru, nařídil.

Zaklonil jsem hlavu. Kopule stropu zobrazovala nebe - ale jak odlišné od toho, které jsem každodenně vídal! Namísto šedé klenby nebe skloň, který lid nazývá Leskem Lesků, jsem spatřil něco, co prakticky nelze popsat - mnohobarevnou, nevidanou, spleť kresbu, diagram, labyrint vyplněný geometrickými figurami ruhaajícími se perspektivě, které se chvílemi zdály být dvourozměrné, hned vzápětí však trojrozměrné, ale ve skutečnosti nebyly tím, ani oním. Ne našel jsem slov, neboť slova všech jazyků, které znám, jsou určena k popisu světa s ohraničenými rozměry, zatímco diagram zobrazoval mnohorozměrový kosmos, v němž počet rozměrů závisel na místě, v němž se nacházel pozorovatel.

Omámen tímto pohledem, civěl jsem s otevřenými ústy na strop. Velekněz usedl přede mne a významně zakašlal. Pohlédl jsem na něj.

- Znáš začátek prvního zpěvu eposu Ox? - zeptal se.

- Ano, odpověděl jsem.

- Mluv.

Osmnáctero úrovní země

překonali Admu a Jona na lodích bez stěžňů

zobaný lodí rozervaly lůno bohyně Zat

- rozervaly Zemi -

a zatopily město bohyně vodami jezera Et

a spatřivše pustinné písky odlomily větev stromu - matky

Tou větví ryli koryta řek, potoků i kanálů

a když stanuli na hoře a rozpálili ohniště

pohled Admu se smínil s dýmem, pohled Jonův s ohněm

- pohledy odrazy -

oči Admuovy se proměnily na nebesklon zvaný Leskem Lesků

oči Jonovy v rovinu země, zvanou Zrcadlem...

- Stačí, přerušil mne Velekněz. - Stačí. Nacházíš se poblíž místa, z něhož se vynořily lodi Titů. V tom jediném epos neklame. Olbrímové skutečně připluli do našeho světa a jim vděčíme za naši vědu. Ale nechme mýty věstcům a mágům plemene Kol. Svět není příběhem. Není možné ho poznat, porozumět mu, ani ho popsat. Je však možno ho ovládnout.

Všemoc, která opájí pýchou, způsobila, že otec poslal tebe, když sám nemůže být zasvěcen do tajemství kolegia.

Pohlédni na strop a pak na podlahu. Na oblohu a na zemi.

Jsou to dvě zrcadla, která se vzájemně odrážejí a z těchto odrazů a odrazu odrazů se v každé mžející chvíli rodí nové,

v závislosti na pozici obou zrcadel. Nemysli si však, že svět je chaosem. Naopak. Titové, kteří odrazy nazvali formulí /jejich grafické zobrazení pozoruješ jako znaky a symboly/, odhalili předurčení, vládnoucí kosmu, i jeho základ -

- Formulí Formul - kosmický zákon determinující veškeré naše počínání. Svět, jaký denně pozoruješ, neexistuje. Vnímáš ho jako seskupení věcí - jako zámek Tau, mne, otce, stromy rostoucí na nádvoří, překupníky, ozbrojence, kočovná plemena království - a naivně se pokoušíš pochopit vztahy, které je spojují. Věříš v zákon příčiny a následku a mylíš se, protože neznáš smysl a význam formulí. Nepozoruješ svět v jeho skutečné podobě. Necháváš se oklamat. Musíš si zapamatovat, že existují různé stupně reálnosti existence a i když nejsou navzájem protikladné, nevyčerpávají složení věcí. To, o čem

se domníváš, že je složité, je ve skutečnosti mnohonásobnou jednoduchostí. Nezávisle na tom, zda hledáš příčinu či ne - vždy se dopustíš chyby. Cokoliv vypovíš o světě, bude nepravdou a klamem. Jestliže zrezignuješ ze slov a budeš se domnívat, že pomocí mystického oslnění dosáhneš dokonalosti, budeš ještě větším hlupákem a slepcem než předtím. Teprve tehdy, když vnikneš do jediné reálného světa formulí, kterými ve skutečnosti jsme - pochopíš, že svět není možno pochopit, ale je možno ho ovládnout. Kdyby nebylo znalosti Formule Formul, pohybovali bychom se v temnotách, nebo bychom žili na nejvyš v imaginativním dětském světě hraček a prostinké magie plemen Kol a Rarc. Každý lid království obdržel část vědění, ale jediné my - kněží z Giri - jsme získali klíč z rukou Títů - znalost Formule Formul, otevřeli jsme Bariéru a spatřili luno bohyně Zat, rodící stříbřité vejce. Užívaje Formule Formul, vládneme prostorem a časem. Řídíme to, co nazýváš během světa.

Velekněz umkl a pohlédl na mne s ironií. Vydul rty.

- Tvůj otec - řekl nepřátelsky - tě užívá k tomu, aby nám vyrval tajemství. Možná, že sní o nesmrtelnosti. Směšné! Stačí si prohlédnout jeho formuli a objeví se i nejskrytější myšlenky, myšlenky, za něž se stydí sám před sebou. Můžeš mu vyprávět o všem, co jsi před chvílí slyšel. Pověz mu, že před tebou nebudeme nic ukrývat a že můžeš bez zábran vyprávět všem co ses zde naučil. Ale dodej rovněž, že tě zavedeme do labyrintů a budeme tě v nich provádět, dokud si to budeme přát. Odhalíme luno bohyně Zat. Budeš hledět, ale nespatriš. Možná uvěříš, že jsi dospěl do nejhlubšího nitra. Nic nemůže být mylnějšího. Jak vidíš, nic před tebou neukrývám.

Nic neskryval. Neskryl ani pohrdání zamaskované pláštěm upřímnosti a úcty. Pocítil jsem vůči němu nenávisť. Nyní jsem viděl, že on stojí na čele spiknutí. Proto jsem se na základě prvního popudu rozhodl, že jakmile uplyne třicet šest dní, budu ho žalovat u otce. Ten pak určitě odvolá své nařízení a potrestá viníky. Nyní jsem však musel zůstat v kolegiu. Učil jsem se, studoval knihu Kal, v níž jsou zapsány všechny formule - matky, s rostoucím západem jsem pročítal učebnice gramatiky a geometrie, vtloukal jsem si do paměti zaklínadla, chránící hranice státu před stěhovavou sarančí i roji divokých včel, až mne posléze zavedli do nitra jeskynního systému a ukázali luno bohyně Zat. Oděný v obleku, šitém olověnou nití, chráněn štíty s železncu maskou na tváři stál jsem v řadě s jiným kněžími a jako oni pomalu a rytmicky tleskal. Velekněz počítal. Hned po dvěstě dvanáctém tlesknutí mně oslepil záblesk, snop jiskřivého, bílého, téměř až modrého světla, zaslechl jsem temné zadunění, kněží vyrazili táhlý výkřik, podvědomě jsem se přikrčil a zakryl štítem, zatímco se z lesknutího bodu vynořilo stříbřité vejce.

Teprve tehdy jsem porozuměl slovům eposu Ox, hovořících o tom, jak Admu a Jona uvěznil bohyni Zat v podzemí, uzavřeli přístup k ní neviditelnou šňůrou, znásilnili ji, a oplodnili rtuťovými vejci. Dále však epos hlásal, že bohyně ulomila větev stromu - matky, udeřila jí do ohniska Lesku Lesků a prodila děti - hrdiny plemen Eka, Ho a Rare - kteří osvobodili bohyni a pomohli jí vyhnat Tity. Nadarmo Admu a Jona prchali z jedné země do druhé, nadarmo vybudovali zámek Tau a zpevnili jeho zdi olověnými deskami. Bohyně plivla na listy stromu - matky - z nich vyrostl kamenný hrot, který připevnila k Zelenému kopí a takto vyzbrojena přemohla Tity, což zobrazuje

freska v Liščí předsíni. Titové utekli. Vrátili se do rtuťového jezera Et a tam, přikování ke kolébce synů bohyně, přebývají dodnes. Čím potom byly hromady stříbřité černých koulí, pokrývajících jeskyně? Děťmi bohyně? Ne. To my jsme jejími potomky. Tak čím tedy? Nedokázal jsem odpovědět na tuto otázku a hrdość i pýchami nedovolily, abych se v této záležitosti obrátil na Velekněze. Tím pilněji jsem se pak pohroužil do traktátů a prohraboval se starými listinami - jedna kniha otevírala druhou, druhá odkazovala na třetí, a ta zase na hliněné tabule starého státu Kha, a tak dál a tak dál. Mohl bych být skutečným znalcem mytologií národů a plemen kálovství. Ve všech vyprávěních se opakoval stále týž motiv: všichni hrdinové a předkové lidí, žijící v porúčích Oro-a a Oro-ta i Ma sloužili bohyni a vedli boje s Tity ničící jejich města a sídla. Nevím, kdy jsem zapoměl na šestatřicetidenní termín, určený otcem. Byl jsem uzavřen v budovách kolegia a dni jsem nepočítal.

Ani jsem nemohl. Pozbavili mne vodní klepshydry. Střežil mne Kněz - Frizér. Hlídal každý můj krok, provázel mne všude, ale já, zaujat snahou o vyřešení záhady, jsem mu nevěnoval pozornost.

Nepozoroval jsem ani, kdy se sen měnil ve skutečnost. Sen přicházel znenadání. Usnul jsem nad knihami, rozloženými na kamenné stolní desce a snil o sobě - a stejně jako ve skutečnosti i ve snu jsem četl manuskripty, opakoval formule a zaklínání, putoval po opuštěných komnatách kolegia a obdivoval malbu v Liščí předsíni.

Budil jsem se unavený, s údivem jsem hleděl na svá špinavá chodidla, dotýkal jsem se tváře a cítil, jak je opuchlá. Nemohl jsem ji však spatřit, neboť mi sebrali všechna zrcadla.

Mezi tím, co jsem dělal ve skutečnosti a tím, co se dělo ve snu nebyl žádný rozdíl, kromě jediného, kterého jsem si povšimnul mnohem později.

Jakmile jsem jej však objevil, začal jsem podezírat kněze, že mi úmyslně podstčili záhadu Titů a - co horšího - že užívají hypnózy spojující skutečnost a sen do jedné jediné přítomnosti, mučivé svou jednotvárností, a že v souladu s oznámením Velekněze mne provádějí po labyrintech tak, abych nikdy nedospěl k jejich tajnému jádru.

Tato myšlenka se zrodila v mé hlavě příliš pozdě. Pokusil jsem se o obranu. Neodlišuje skutečnost od snu, odpíral jsem v každé chvíli poslušnost, ale Kněz - Frizér mne bil prutem tak dlouho, až jsem nemohl vydržet bolest a šel jsem s ním do jeskyní, nebo do Sálu map, kde na mne čekal Velekněz. Rozhodl jsem se spáchat sebevraždu. Použil jsem k tomu liánu rostliny okkoro. Zůstal jsem na ní viset, ale ke svému úžasu jsem neumíral. Naopak. Pocítil jsem rozkoš. zakončenou výtryskem spermatu. Když jsem otevřel oči, ukázalo se, že ležím na zemi a prsty hnětu úd. Zažádal jsem tedy, aby mne zavedli k otcovi. Odpověď zněla, že ještě neuplynulo třicet šest dní. Nevěřil jsem. Snažil jsem se uniknout, utéci, chytal jsem se všech způsobů, jak ukončit tohle šílenství. Marně. Rány, které jsem si úmyslně způsobil, se hojily se zázračnou rychlostí, dveře se samy uzavíraly, když jsem zamířil k zámku Tau, podzemní chodby mne vždy dovedly do Sálu map. Nemohl jsem zemřít. Nemohl jsem neusnout. Nemohl jsem se přestat učit. Uvázl jsem v souladu s prokletím bohyně. Zat a poddal jsem se svému stavu

beze zbytku.

Rozdíl mezi skutečností a snem byl nevelký, ale zřejmý. Když jsem ho odhalil, pojal mne údiv nad tím, že jsem ho neobjevil dříve. V prvním případě se chodba, směřující z ložnice do Sálu map stáčela vpravo, v druhém vlevo. Banální, prosté řešení.

Kráčejte za Knězem - Frizérem zamumlal jsem příslušnou formuli, zastavující lokálně čas a svinující prostor, který mne obklopoval do kužele, a namísto toho, abych zatočil doleva, vrhl jsem se vší silou proti zdi na pravé straně.

Ocitl jsem se v chodbě, přímo před dveřmi otcovy ložnice. Mhouřil jsem oči, oslepené denním světlem. Cítil jsem žízeň. Kdosi se nade mnou skláněl a starostlivě podával šálek s nápojem. Chtivě jsem vypil vývar z lodyh rostlin mua, zvedl jsem hlavu a spatřil Velekněze.

- Tvůj otec - zamumlal nevýrazně, dotýkajíc se přitom mých chodidel - včera zemřel.

- Zemřel? Jak to - zemřel?! vyblekotal jsem.

- Zemřel - opakoval důrazně. Při lovu byl pokousán pustinnou liškou. Nevládneme nad smrtí krve. Neplač! Jsi vládce! Nástupce otce! Tvoje výchova...

Nebral jsem jeho slova na vědomí. Trhl jsem dveřmi. V hloubi místnosti, pod skleněnou kopulí, ležel otec. Okolo sarkofágu stál nevelký hlouček, složený vesměs z důstojníků Svatého pluku. Spatřili mne a rozestoupili se. Nadkaplan vstoupil za mnou a moje nenávisť se soustředila na něj.

- Zadržte ho! zavřískal jsem hystericky. - Zadržte ho a uvězněte! Uvězněte všechny kněze Sanktuaria. Rozkazují vám to! Slyšíte? Uvěznit všechny kněze z Giri. Bez výjimky! Každého!

Přes závoj slz jsem spatřil, jak ozbrojenci zvyklí na automatické vykonávání rozkazů, uchopili Velekněze. Nebránil se. Pohlížel na mne s ironií.

Chtěl jsem zůstat sám s otcem. Nařídil jsem všem pustit místnost. Když vyšli, sklonil jsem se nad tělem, s námahou zdvihl skleněné víko a přemáhaje odpor, vyvolaný pachem rozkládajících se masa, dotknul jsem se bezvládně ležící ruky. Byla teplá. Potřásl jsem jí.

Probud se - prosil jsem - probud se. Otevři oči. Ty spíš. Že je to tak? Spíš. Předstíráš. Chceš mne vystrašit jak tehdy, pamatuješ? V zahradě. Tehdy jsi také dělal mrtvého. Uvěřil jsem, a ty jsi o tom vyprávěl při každé příležitosti a zalykal ses smíchem. Prosím tě, otevři oči! No tak, otevři!

Z otcových úst vytekla stružka hnisu. Vyděšeně jsem zabouchl víko. Kdosi tiše zakašlal za mými zády. Prudce jsem se otočil.

- Tvůj otec - řekl Stratég Svatého pluku - mi před smrtí nařídil, abych ti doručil tento předmět - Stratég se toporně sklonil a položil na podlahu nevelký balíček.

- Nemíníš - zaváhal - nemíníš změnit rozkaz uvěznit kněze? Jestliže ne - mluvil rychle, jakoby se bál, že ho přeruším - pak nebudeme moci pochovat tvého otce. Lidé očekávají hekatomby...

Nechápal jsem jeho slova.

- Ano...ne. Nevím...zabrbtal jsem. - Já - hloupě jsem se rozesmál - nevím co mám dělat.

Stratég se poškrábal na hlavě. Měl jsem ho rád. Nikdy se nepokoušel oklamat. I otec ho měl rád. A důvěřoval mu. Hleděl na mne pozorně, a - jak se mi zdálo - s údivem a nedůvěrou.

- Ráno vydám rozhodnutí - oznámil jsem. Noc strávím zde. S otcem. Rozestav strážu a nikoho nepouštěj. Chci být sám.

Když vyšel, otevřel jsem balíček. Obsahoval potrhaný svitek a několik volných poznámek, zapsaných zjevně otcem.

Fokusil jsem se je přečíst. Nadarmo. Rozuměl jsem pouze jednotlivým slovům: "koule", "zrcadlo, jehož povrch je poškrábaný", "provést rozlišení", "titové". Znechuceně jsem odložil kartičky a rozvinul svitek. Byla to kniha Fu, jak hlásal titul. Neznal jsem ji. Nikdo nikdy nepřipomínal existenci takové knihy. Byla psána starou abecedou státu Kha.

Dvacet kratičkových kapitol. Přečetl jsem je bez nesnází. Obsahovaly trest legend o Admuovi a Jonovi - vůdcích Titů - o vzniku Lesku lesků a Zrcadla, o boji Titů s bohyní Zat... Znal jsem ty historky nazpaměť. Předposlední kapitola byla zasvěcena prostiické exegezi těchto mýtů. Avšak kapitola je denadvacátá - poslední - znamenala překvapení.

Především - byla napsána mně neznámými znaky. Nebylo přitom použito ani inkoustu, ani tuše, dokonce ani štávy ze stromu ak. Znaky byly tištěné. Tvořily osmnáct sloupců a jeden ddiagram. To bylo vše.

Civěl jsem na ně přihloupě.

Pohládl jsem dlaní povrch fragmentu knihy. Tak elastic-
ký a sněhobílý papír jsem ještě nikdy neviděl. přiváděl na mysl představu měkké, dobře vydělané kůže.

Ráno jsem zavolał Stratéga. Dozvěděl jsem se, že zadržení kněží jsou věznění v Domu strážu. Nařídil jsem uvolnit Velekněze, čtyři obětníky a několik kněží - sítařů, aby připravili otcův pohřeb.

Nechtěl jsem je vidět. Nebylo mým záměrem s někým se setkat. Dedal jsem ještě, že ozbrojenější jsou povinni střežit propuštěné kněze, propustil Stratéga a vyšel na dvorec zámku.

Stanul jsem před měděným zrcadlem, zavěšeným na boční brance. Pohlédl jsem do něj a zděšeně uskočil. Ze zrcadla na mne hleděla tvář mladého muže. - To není možné, to není pravda - přemýšlel jsem horečně. To nemůže být pravda! Zavřel jsem oči, a pomalu, pomaloučku je otevíral. Zrcadlo nelhalo! Kolik cyklů uplynulo ode dne, kdy mne otec poslal do kolegia? Deset? Osmnáct? Jakým způsobem se kněží podařilo oklamat otee? Vždyť jsem ho měl navštěvovat každých šestatřicet dní! Kněží mne mohli zhypnotizovat, sám jsem znal příslušné formule - ale ty bylo možné použít jen vůči dítěti. Na dospělého v žádném případě nepůsobí.

Mohl jsem udělat jen jedinou věc - vrátit se v čase. Či přesněji - zkoncentrovat energii ve třetí předsíni lebky a na kratičkový moment spatřit minulost, pokud se mi podaří dostatečně přesně představit diagram - představující formu-
li Onk.

Rozbolela mne hlava. Kdesi v mozku zavířil červený trojúhelník protnutý třemi střelami, zavyl jsem bolestí a vytřeštil oči.

Obrazy přítomnosti a minulosti se překrývaly a rozmazávaly. Zakryl jsem si pravé oko. Spatřil jsem sám sebe, mladšího, šel jsem a vedl mne Kněz - Frizér. Nahoře se otevřel.

okno a vyhlédl z něj otec. Pohyby všech pozorovaných byly zpomalené, plýnulé, jakoby se celé dění odehrávalo pod vodou, a ne na povrchu země. Neuměl jsem urychlit čas. Otec otevřel ústa a volal náce na tamtoho Ogga, ale slova jsem neslyšel, nemohl jsem je slyšet, neboť zvuky zůstávaly na opačné straně skutečnosti. Kréz - Frizér pohlédl podezíravě mým směrem. Mohl /veden strachem nebo obvyčejnou ostražitostí/ mne zabít pomocí fialové formule Te. Nedokázal bych se bránit. V té chvíli se tamten já uvolnil zpod kněžovy péče a rozběhl se směrem ke schodům. Tehdy jsem všechno pochopil. Kněží postavili na mé místo homunkula!

Věděl jsem, že existuje soubor formulí, umožňujících produkci homunkulů. Kněží je určitě použili, a ačkoliv mezi homunkulem a živým člověkem existuje značný rozdíl, mohou jej zpozorovat pouze zasvěcení. Můj otec k nim nepatřil. Kněží ho podvedli, oklamali, možná i zabili. Mně zase sebrali čas dětství...

Zachvátilo mne zoufalství a bezmocný vztek. Vrátil jsem se do současnosti, vytáhl ze skřýše kaučukový míč, pečlivě jej postavil, a kopl vší silou. Míč vyletěl, udeřil do zdi a dopadl tam, kam jsem chtěl - naproti oknu. Znovu jsem do něj kopl a ušklíbl jsem se, když jsem zaslechl třesk rozbitého skla. Chvilku poté vyhlédl z okna udivený lokaj. Nafoukl jsem tváře a vyplázl na něj jazyk.

Po celých sedmadvacet dní smutku, které předcházely pohřbu, jsem se bavil hrou s míčem na nádvoří zámku Tau. S nikým jsem se nestýkal. Hluk města, doléhající zpoza zdi mne neznepokojoval. Dvacátého osmého dne se Stratég objevil v ložnici a oznámil, že nadešel čas uskutečnit pohřební obřady.

Ještě nikdy jsem se neúčastnil pohřbu. Popravdě řečeno, nevěděl jsem, co se děje s těly mrtvých. Otec byl prvním mrtvým člověkem, kterého jsem spatřil. Nikdy jsem nebyl ani ve svatyni bohyně Zat, takže když jsme vešli do jeskyně na hoře Giri a já spatřil chromnou měděnou sochu bohyně, jejích šest rukou napřažených ke mně, široce rozevřená ústa a zkrvavené rty, čelisti, pohybující se s mechanickou úporností, zmocnila se mne panika, vyskočil jsem z nosítek a chtěl utéci.

Stratég mne silou zadržel a musel jsem se dívat, jak je otcovo tělo, spočívající ve stříbřité kapsule, zvolna vytažováno nahoru.

Velekněz otevřel víko, vytáhl mrtvého, zvedl jej nad hlavu a vtlačil do čelistí, přímo do nenasytných vnitřností bohyně. Z nitra sochy se ozval tlumený ryk. Plačky spustily nářek.

S úlevou jsem si pomyslel, že obřad už končí, ale vzápětí jsem se přesvědčil o svém omylu. Zástupy připoutaných mužů, žen a dětí, skryté doposud za řadami ozbrojenců, vylezly na přdstavce. Kněží rozprostřeli síť. Lidé, popohánění ozbrojenci, šplhali po špičatých prsech sochy. Padající chytali kněží - síťáři a nutili je vykonat znovu tutéž cestu. Obětníci roztínali šnůry, uchopili oběti za ruce a nohy a vrhali je do pohybujících se čelistí. Krev smíšená s rozdrceným masem a cáry vnitřností stékala po rtech, šíjí i vzedmutém břichu sochy. Zacpal jsem si uši, abych neslyšel pláč a výkřiky děsu, pach krve mne omamoval,

jen stěží jsem zadržoval výměty. Chtěl jsem zastavit obřad, ale nebyl jsem sto vypravit ze sebe slovo.

- Je to sen: Jenom strašný sen - opakoval jsem si v myšlenkách. Ale nebyl to sen - byla to hostina bohyně Zat.

Mýty neklamaly. Bohyně byla matkou každého, rodila nás, aby nám po smrti připomněla, že jí patříme. To, co jsem považoval za symbol, za poetické přirovnání, když jsem v eposu Ox četl, jak bohyně zabila svého muže, stáhla z něj kůži a živila se jeho masem - to byla pravda. Vjejích vnitřnastech spočívali přátelé i nepřátelé. Pouze Titové se vzepřeli právu Matky. Proto je pronásledovala. A jen oni dokázali uniknout, zmizet v podzemí svatyně v Giri.

Tak i já - přemýšlel jsem po cestě do zámku - i já zemřu a vezmu s sebou stovky obětí. Cokoliv učiním, ať uteču kamkoliv, i kdybych opustil trůn a stal se poutlým žebrákem - konec bude tentýž. Zemřu, moje tělo rozhryžou zuby bohyně, ať už zde, nebo v kterémkoliv z menších svatyn rozsetých po stovkách v celém království. Bohyně den co den požírá tisíce mrtvol, nevolníkem počínaje a vladařem konče.

Toto konstatování ve mně vyvolalo vztek. Vztek a nenávisť. Připoměl jsem si totiž, že pouze kněží Sanktuaria jsou vysvobození z nutnosti smrti, že se nikdy neocitnou v břiše bohyně.

Velekněz mi mnohokrát říkal: - Když cítíme, že život nás unavuje, odebereme se do Komnaty Očisty, v níž nazí pobýváme osmnáct dní a nocí. Světlo v ní uzavřené zabíjí choroby, vypaluje vředy a odstraňuje mdloby, které nás stravují. Potom jdeme do jeskyně a společně s ostatními tleskáme a čekáme, až se rozzáří světelný bod a vypluje z něj stříbřité vejce. Pak odhodíme štíty, masky i šaty. Jsou už zbytečné. Jdeme směrem k lůnu bohyně, noříme se do rtuťového jezera a plujeme na lodi bez stěžňů do jezera. Tam žijeme věčně, osvobození od destruktivního působení času. Žádné přeměny se nás nedotknou.

Zlostně jsem se rozesmál.

- Ne, ne - zabrušel jsem potichu. Odejmu vám vaši nesmrtelnost.

Ještě týž večer jsem vyhlásil poplach pro posádku zámku. Vojáci se shromažďovali na nádvoří. Poslední příběhl Stratég. Soucitně jsem pohlédl na jeho špinavou, pomuchlanou košili a opuchlé oči - znaky nočního hýření. Než stačil protestovat, nařídil jsem shromáždit všechny kněze Svatyně a přivést Velekněze. Předstíral jsem, že ho nevidím a obrátil jsem se na Stratéga:

- Rozdělíš Svatý pluk na několik menších oddílů - hovořil jsem rozhodným a odhodlaným tónem - a zničíš v celém království všechny sochy bohyně Zat. - Stratég vytřeštil oči a žoldnéři se neklidně pohnuli. - Nic nešetři! vykřikl jsem. Ani domovní oltáře! Prohledej dům od domu. A zazdi vchod do jeskyně ve štítu hory Giri, aby nikdo - opakuji - nikdo nedokázal vejít dovnitř a obětovat mrtvá těla bohyni Zat. Kdyby to kdokoliv chtěl učinit, mne nevyjímaje - zabil ho, rozumíš?

- Ale...brebtl Stratég...to...my...

Vyprskl jsem. Rozpačitě umkl. Teprve pak jsem pohlédl na Velekněze. Pohlížel mrtvě před sebe. Z jeho očí se nedalo niv vyčíst.

- Tady tyhle - mávl jsem rukou směrem ke kněžím - nažen-
te do dolů na rovině Gresad. Jestli si to budou přát, mo-
hou se modlit k bohyni Zat. Nejen to. Ať to dělají demon-
strativně a hlasitě! Kdo ví? Možná, že bohyně je vyslyší...

Velekněz se neslyšně zasmál. Stratég potřásl hlavou.

- Tvůj děd...začal.

- Můj děd - vpadl jsem mu do řeči - našel vchod do Liš-
čí předsíně, odvalil kámen a vešel do Svatyně. Teprve o
mnoho cyklů později ovládli podzemí kněží z Giri. Nyní je
to ale stejně bezvýznamné. Můj děd totiž našel tohle.
Vytáhl jsem zpod opasku knihu Fu a zamával s ní Veleknězi
pod nose. Ucouvl, zjevně zaskočen.

- Víš, co to je? - útočil jsem. Ne? Samozřejmě, že ne.
Prozradím ti to. Je to klíč. Záznam cesty Titů, opis slou-
žící nástupcům Admua a Jony, aby mohli vstoupit na stezku
Olbrímů a zabít bohyni Zat.

- Zabít bohyni Zat?

- Ano. Zabít. - řekl jsem triumfálně. Admu a Jona muse-
li prchat, když bohyně našla přívržence. Ale nyní se to
nestane. Bohyně...tvoje bohyně...opakoval jsem s důrazem
- zničila města Titů, použila Zelené kopí, ale nevěděla,
že každých dvěstě dvanáct tlesknutí se v jeskyních rodí
nový hrot, a každý, kdo vlastní knihu Fu - přesněji její
poslední kapitolu - bude schopen použít ne jediného, nýbrž
mnoha hrotů proti každému, kdo uctívá bohyni.

- Tlacháš - vyrazil ze sebe...jsou to žvásty. Je to...
je to lež!

Nemohl jsem se nechat vyprovokovat. Blufoval jsem. Ne-
znal jsem pravý význam koulí, nepřečetl jsem poslední ka-
pitulu knihy Fu. Te, o čem jsem mluvil, mohla být pravda.
Prostě jsem se domníval, že vejce jsou onou strašlivou ni-
čitelskou zbraní, o níž jsem tolikrát četl v epose Ox ne-
bo v knize Ze. Dodnes si pamatuji její fragment, popisují-
cí události kolem dobytí města Tan spojeným vojsky králov-
ství An a Khatal: Po tři dny dobývali Tan, avšak zdi na-
ježené jaspisovými kopími byly nedobytné. Celé město bylo
obklíčeno zdi složenou z těl bojovníků An a Khatal. Tehdy
pak Velekněz z Giri vydobyl ze země kovový hrot /o němž
se říkalo, že ho upustili Admu a Jona, když překračovali
bažiny Oro-a/ a vrhl ho vzhůru. Hrot vyletěl, odrazil se
od Lesku Lesků a poté dopadl na strážní věž Tanů, k níž
vedly tři brány. Mračna zaclonila horizont, bylo slyšet
křik, praskání ohně, bojovníci mřeli zasažení neviditelný-
mi paprsky. Když se mraky rozptýlily, naskytl se našim o-
čím hrozný pohled. Tam, kde jsme před chvílí viděli zdi
a tři brány hradu, se nyní nacházela litá skála. dýmající
sírou a v ní byla zalita těla obránců. Stáli znehybnělí,
připravení k boji, mrtví hleděli na nás bazaltovými očima.
Teprve osmnáctého dne skály popukaly a pokryly se nánosem
šedého písku."

Ocitoval jsem fragment Veleknězi. Pokrčil lhostejně ra-
meny.

- Ničemu nerozumíš. - zabrušel. Nic nechápeš.

Nechtěl jsem ho poslouchat. Když odcházel, doprovázen
ozbrojenší, ohlédl se. Vyplázl jsem na něj jazyk.

Události, které nadešly nějaký čas poté, byly znepoko-

...otam an lěbeln het meaj šybl .nemj lěvjtě tceovj stajit

jující. Vojáci se svého úkolu zhostili zanmenitě, ale moje rozhodnutí vyvolalo nepředvídaný zmatek. Všechní lidé království pochovávali svoje mrtvé ve svatyních bohyně a všeobecně to bylo považováno za způsob přirozený a nejlepší. Matka měla právo na své děti. Nyní mrtví zůstávali ležet v domech a příbuzní se jich zbavovali z obav před nákazou a znečištěním. Házeli je do kanálů, nechávali ležet na okrajích cest. Několik vesnic Kolů se vzbourilo. Vzbouření bylo rychle potlačeno, ale svědčilo o rostoucím nepokoji a chaosu.

Zpočátku jsem ignoroval odevšad přicházející informace o těchto událostech. Považoval jsem je za následek zatčení a uvěznění kněží, později jsem si však uvědomil, že situace vyžaduje rychlé a neodkladné řešení.

Chtě nechtě jsem započal náboženskou revoluci, avšak bez plánů, cílů a konkrétních ideí. Vedla mne zlost a nenávisť. Bohyni Zat bylo třeba někým zastoupit. Kým? Titové nepřicházeli v úvahu. Ve všech mýtech byli zobrazeni jako poražená strana, a žádným způsobem bych nebyl sto vykořenit přesvědčení vyrostlé na základě dlouhé tradice. Admu a Jona vytvořili náš svět - na tom se všichni shodovali - ale pak téměř zničili svoje dílo, nutíce lid do nevolnické práce při stavbách měst a paláců. Proměnili úrodné doliny v pustiny, poněvadž si libovali ve skladování rud železa, mědi, cínu, mramorů, jaspisů, ba dokonce i obyčejných bazaltů. Bohyně vystoupila v roli osvoboditelky. Lid nemohl přinášet oběti někdejší utlačovatelům.

Mohl jsem si vymyslet vlastní bohy. Třeba jediného boha - Stvořitele. Ale jak vysvětlit vyzařující z něj dobro, s nímž se druzí zlo? Musel bych se rozhodnout pro hlásání dualismu, nebo specifického monismu, který by ovšem byl blízký kultu bohyně. Ve skutečnosti bych ji uctíval pod jiným jménem a jinou postavou - a pak by zbývalo jen zbořit zeď zahrazující vstup do svatyně na hoře Giri.

Zmítal jsem se mezi jednou a druhou ideou, čas plynul a lid reptal stále hlasitěji a před vážnějšími komplikacemi mne chránila jediné disciplína Svatého pluku a rozsáhlý aparát špehů.

Choval jsem naději, že se objeví nějaký prorok /to se už nejednou stalo - otec sám mi vyprávěl o jednom, který se nazval synem Lesku Lesků a způsobil neklid na jihu Země/, kterého bych okamžitě podpořil a učinil z jeho náboženských pomyslů oficiální státní doktrinu, pokud by jeho názory byly v souladu s mými zájmy.

Hledal jsem záchranu v jedenadvacáté kapitole knihy Fu. Neuměl jsem ji však přečíst. Trávil jsem celé dny v knihovně Sanktuaria, přehraboval jsem se v synchronních tabulkách abeced všech království, srovnával jsem gramatiku, našel jsem dokonce i slovník jazyka Titů. Moje úsilí se však obracelo vniřeč.

Pak jsem dospěl k přesvědčení, že dokážu přečíst kapitolu, jakmile zjistím, čím skutečně jsou koule, rodící se každých dvěstědvacet tlesknutí. A to jsem - navzdory tomu, co jsem řekl Veleknězi - nevěděl.

Někdy před koncem období dešťů se do hlavního města vrátil Stratég. Vešel do mé ložnice špinavý a unavený, nebral ohled na předpisy etikety a mlčky mi podal svitek.

Zaváhal jsem. Stratég mi silou vtiskl papír do ruky a pravil téměř rozkazujícím tónem: - Přečti si to. Přečti to okamžitě.

Jeho tón mne zneklidnil. Rozvinul jsem svitek. Můj pohled padl na pečeť, vyražené v pravém horním rohu, erb království An.

- Co je to? Co to má být? - zeptal jsem se rozechvělým hlasem.

- Ultimátum - zaskřenotal Stratég. Čti a pochopíš.

Já, Ačar - četl jsem polohlasně - kterého nazývají nesmrtelným, vládce království An a uctíváče bohyně Zat, jsem vybudoval na hranicích Tvého panství zahrady - labyrinty. Táhnou se od vysočiny Nuk najihu až po rovinu Gresad na východě. Neobjasním ti, proč jsem to učinil. Možná, že jsem šílený, jak tvrdí nevolníci a vězňové. Nevím.

Nikdy jsem neviděl zrcadlo a nespatriil vlastní tvář. Neznám ji. Nevím, jak vypadám. Víím však, že jsi vyhnal ze své země bohyni Zat. Víím také, proč jsi to učinil. Hnuší se ti smrt. Pozoruješ svět a on ti uniká. Věříš básním, věříš tomu, co se povídá. Jsi velmi podoben otci - jenže on si uchoval rozvahu. Ty jsi ji ztratil.

Určitě se domníváš, že jsme se narodili proto, abychom dali jiným život. Je tomu právě naopak. Narodili jsme se, abychom zabíjeli. Nevěříš mým slovům, ale já tě přesvědčím. Záleží mi pouze na tobě, ačkoliv je mi líto i tvého lidu, který neví, jak má zemřít. Pomohu mu v tom. Pohlédni před sebe. Obklopují tě zahrady - labyrinty a věz, že z nich nikdo nedokázal vyjít. Obrát hlavu. Severní a západní hranice Tvého království sousedí s bažinami Khel, porostlými bílými rostlinami, o nichž se říká, že vyrostly ze semene Admua a Jony. Ani vesničané z plemene Rare, žijící poblíž bažin, se neodvažují vkročit do nehybného lesa bílých rostlin. Nedokážeš utéci. Můžeš učinit jen jedno - prchat směrem k rovině Gresad. Tam se setkáme. A jestli ne - nakonec uvěříš bohyni Zat. Ona se vrátí. Vždycky se vrací. Zahrajeme si s míčem na nádvoří zámku Tau - pochopíš všechno.

- Cože...Já...já nerozumím...co to znamená? - vyjekl jsem.

- To znamená válku - odpověděl klidně Stratég. - List jsem obdržel od jistého desátníka z tvrze Heer, jehož jednotka je dislokována nedaleko hranic s královstvím An. Ozbrojenci otevřeli brány pevnosti. Soudím, že vojska An už obsadila rovinu Gresad, osvobodila kněze a pochodují na hlavní město...

Hleděl jsem na něj bezmyšlenkovitě. Roztrhl jsem Ačarův list a hodil ho pod nohy přede mnou stojícího člověka. Stratég diplomaticky zakašlal. Kousl jsem se do rtů. Chtělo se mi plakat. Překonal jsem křeč v hrdle a zeptal se na možnost obrany města.

- Do určité míry se můžeme spoléhat na obyvatelstvo a Svatý pluk pobočné stráže - odpověděl váhavě. Zničení soch bohyně Zat...

Propustil jsem ho, otevřel okenice a vyhlédl ven. Padal soumrak, blížil se čas večerních modliteb a obětí, ale nezasléchl jsem zvonky a charakteristický šum tisíců hlasů recitujících litanie k Matce a vypočítávajících jejích tři sta dvacet čtyři jmen. Když jsem tak hleděl na město,

jeho ulice a náměstí, napadlo mne, že jsem vlastně nic v životě nepoznal. Byl jsem oloupen o čas a sám jsem se o to přičinil. Ještě donedávna jsem věřil, že dokážu řídit běh událostí, vydával jsem rozkazy, vládl lidem, říkal jsem jim, co musí udělat, namísto toho, abych je nechal samotné, vyšel na ulici, nahlédl do pekařství a do řeznictví, do dílen kovářů, chatrčí nuzáků a nesnažil se něco pochopit. Ukrást ovoce z krámu, když na mě dostanu chuť. Vykoupat se s kluky v rybníku. Zahrát si s nimi míčovou hru a v největším zápalu boje podrazit protivníkovi nohu a nevyhýbat se rvačce - však jim ukážeme, těm srákorům z ulice Koželuhů. Přitiskl jsem tvář ke sklu. Spatřil jsem tvář muže. Nebyl jsem už chlapcem, ačkoliv jsem sám sebe znal jen jako chlapce, který má rád sladkosti, hru s míčem, lezení po ovocných stromech a hru s dřevěnými vojáčky.

Stiskl jsem víčka a rozplakal se.

Všichni mne opustili. Pokusil jsem se apelovat na lid. Nebrali mne vážně. Město se šikovalo k obraně, důstojníci Svatého pluku sami vypracovali strategický plán - všechno se dělo beze mne.

Nikomu jsem nebyl potřebný - já, Ogg Pátý, bláznivý vládce a stejně bláznivý reformátor. Člověk, který prožil šestatřicet cyklů, ale pamatoval si jen dětství a šest měsíců po smrti otce. Uzavřel jsem se ve svých komnatách, vytáhl z pouzder dřevěné vojáčky a vedl s nimi bitvy v trůnním sálu. Vítězil jsem, prohrával, vymýšlel vojenské dovednosti a úskoky.

Jednou za několik dní mne navštěvoval Stratég, krátce charakterizoval stav obranných opatření. Potom pohlédl na rozházené hračky, vzdychal, znepokojeně kroutil hlavou a pak odešel. Vyběhl jsem na nádvoří zámku, bezmyšlenkovitě kopal do míče nebo popisoval zeď provokativními slovy.

Věděl jsem, co se o mně povídá. Že jsem zešílel. Vojáky, procházející kolem brány, jsem vítal ponížene, vyplázoval jsem na ně jazyk a dělal dlouhý nos. Neúnavně jsem opakoval jejich pohyby.

Chtěl jsem být tím, čím jsem býval - bezstarostným chlapcem.

- Dobrý den, strýčku - říkal jsem Stratégovi - vezmeš mne dnes na procházku? Stratég přerušil výčet mých titulů /tento obyčej mi připadal nejzábavnější/, pokašlával, utíral si dlaní čelo, zatímco já jsem pokračoval: - Musím se ti k něčemu přiznat. Vím, že je to ošklivé. Dnes v noci jsem se počural. Jednoduše. Rovnou do lůžka. Ale vytřel jsem se. Vytřel jsem se důkladně.

Potom jsem se dotkl dlaní brady a dodal jsem: - Pohled, něco mi vyrostlo. Srst. Chůvy říkaly, že mi naroste srst, když budu onanovat. Jsem nemocný, že? Je to nemoc?

Sluhové a nevolníci obcházelí zdaleka můj pokoj. Přestrojen za skřeta Ukk jsem se potloukal po zpustošených sálech, páchnoucích močí a výkaly. Náhodně potkané úředníky či vojáky jsem častoval nadávkami, nebo po nich střílel z dětského luku. Jindy jsem jim nařídil běžet přede mnou po čtyřech a dělat lovnou zvěř. Ani Stratég nepřišel o toto potěšení.

Nakonec jsem požádal, aby mi přivedli pěstounku.

- Neboj se, řekl jsem vlídně staré ženě, která se krčila v rohu pokoje a se strachem pozorovala, jak se zachovám;

Nic ti neudělám. Chci, bys mi vyprávěla bajky. Miluji bajky. Všechno v nich je pravdivé. Když je poslouchám, opouští mne ospalost. A já nechci spát. Také se bojíš snů?

Neočekával jsem, že bude znát tolik bajek. Sedával jsem na nočníku a ona vyprávěla báje, které jsem znal z dětství, ale i báje cizí - básně plemen Rare a Aram, temné legendy Kolů, prosycené magií a strachem, nesrozumitelné mýty národa An. Byla znamenitou vypravěčkou a pod jejím vedením jsem se nořil do světa legend. Spolu s Toem - praotcem plemen Eka - jsem ryl v zemi, hledaje prameny, Zugovi - prapředku plemene Palo - jsem byl účasten v jeho smrti na kamenech Ruteh. S Admuem a Jonou jsem bojoval o pruhovanou kančí kůži. Jako skřítek Ugg jsem pomáhal knězi Y a našel Ukryté zrcadlo.

- Vyprávěj mi o Titech - prosil jsem ji jedné noci. Jen o Titech. Nechci už slyšet o bitvách a válečných výpravách. Povídej o Titech.

- Titové - zabručela nevýrazně. Ho, ho! Plémě Olbřímů. Vyšli odtud - kývla hlavou směrem k hoře Giri. Přišli sem z druhé strany Zrcadla. Kdekoliv stanuli, vyrůstalo město, a kde usedli - hora nebo dolina bohatá plodinami. Silné plemeno. Mocné. A říká se, že Titové sbírali světy. Skladovali je v jeskyních a pyšnili se jejich vlastnictvím. Sesbírali všechny světy - kromě našeho.

- Světy? - zeptal jsem se. Jaké světy?

- No - zamávala rukama, jako by chtěla nakrslit v povětrí kouli - světy. Já nevím. Říká se světy a tak to opakuji. Každý svět připomíná vejce, ne? Dole je země a nahoře nebe. A uvnitř lidé, zvířata, hmyz, všechno. Titové byli jako ptáci karam...no ti, kteří kradou vejce...ptáci karam je nikdy nevysedávají, ale jsou tak nenechaví, že všechna vejce kradou, aby jich měli co nejvíc. Když už jim nevejdou do hnízda, staví druhé a třetí. Ptáci karam mají mnoho hnízd. Člověk, který je najde, má štěstí. Nají se dosyta a zbude i pro sousedy, někdy i pro celou vesnici.

Tak Titové byli jako tihle ptáci karam. Anejhorší z nich Admu a Jona. Oho! Loupežníci! Měli nejvíc pokladů. Tisíce. Hromadili světy, zavírali je do skořápek a ukryli je hluboko pod zem, neboť kdyby někdo takové vejce rozbil, svět by se rozletěl na kousky. Všechny světy ukradli, kromě toho našeho, neboť kde by je potom přechovávali? Náš svět museli oželeť. Zahnali lidi, vybudovali města, strašlivé pevnosti a sklady - a at jsou plné světů!

Až se nakonec bohyně Zat znepokojila. To se ví, matka! Nebránila jen náš svět, ale nad lidmi se slitovala. Copak to jde, nutit je ke krádežím? Tak tedy bohyně chránila tyto světy. Vyhнала Tity a teď sedí na světech jako samice Vok. Tak to říkali kněží.

Pohlédla na mne s obavou. Poslal jsem ji pryč. Když odešla, vytáhl jsem zpod polštáře svitek knihy Fu. Oddělil jsem poslední kapitolu a pak jsem zvolna pročítal historii boje Titů s bohyní a okolností jejich cesty do našeho světa. Rozšifroval jsem diagram, překvapen jak jeho jednoduchostí, tak významem obsahu. Získal jsem zbraně značně mocnější než hrot Zeleného kopí. Nalezl jsem tajemství, po němž marně pátral můj otec a které tak starostlivě střežili kněží Svatyně. S pocitem úlevy jsem se rozesmál. Ovládla mne nečekaná ospalost. Zavřel jsem oči a usnul.

Vzbudil mne mnohohlasný povyk. Zvedl jsem se a rozběhl k oknu. Ještě předtím, než jsem k němu doběhl, jsem počopil, že Ačarova vojska dorazila k branám města a že začíná

útok.

Na hlavní věži se shromáždili důstojníci Svatého pluku. Viděl jsem Stratéga v červeném plášti. Ozbrojenci zaujali místo u balist a katapultů, ale k mému překvapení ani jediná střela nevyletěla směrem k nepříteli. Lidé hleděli do jednoho místa na horizontu. Když jsem pohlédl oním směrem, pojala mne hrůza.

Před řadami gardistů An, oděných do purpurových pancířů, kráčela gigantická socha, sahající téměř k povrchu Lesku Lesků, obrovská kovová postava představující bohyni Zat. Mávala rukama, z nichž horní byly vyzbrojeny sekerami a širokými tesáky, zatímco dolními chytala lidi ukřívající se v puškvorcích, trhala je a vrhala do otevřených úst. Všechno to připomínalo pitvorný, špatný sen, ale nebyl to sen ani výtvor chorobné představivosti. To Ačarovi inženýři zkonstruovali sochu, neznámě jak ji uvedli do pohybu, a tak se nyní bohyně vracela z vyhnanství.

Ačar neklamal, nevychloubal se. Uvěřil jsem v Matku, neboť jsem ji viděl. Jeho rovněž. Stál na platformě, umístěné mezi nejvyšší řadou prsů bohyně. Vedle něho jsem spatřil Velekněze spolu s kněžskými cděnými v rituální masky. Ačar pohlížel směrem k zámku Tau. Zdálo se mi, že hledí přímo do oken mé ložnice.

Město zmklo. Ticho rušil jen dunivý hluk pracujícího mechanismu a krok za krokem obkličovali Ačarovi gardisté město.

Chtěl jsem se modlit. Otevřel jsem ústa, abych začal recitovat žalobnou litanii, ale uvědomil jsem si nesmyslnost toho, co chci dělat. Ke komu jsem se chtěl modlit? K Titům? Titové nebyli bohy. Připluli sem a zbudovali náš svět. Měl jsem se snad modlit k Lesku Lesků? Copak je možno adresovat modlitby k něčemu, co je mrtvé a opakuje stále týž program? K mechanismu? Mám si snad postěžovat Formulí Formul? Tu ovládají kněží Svatyně. Mohl jsem se modlit pouze k bohyni Zat.

Prolétlo mi myslí, že je to konec, a že nemohu uniknout. Nedokážu se ukrýt v některé z provincií království. Nepřekročím jeho hranice, střežené labyrinty a bažinami. Mohl bych se pokusit uniknout do sebe. Před očima mi vytanul obraz odsouzenců odváděných k oltáři bohyně. Museli prožívat bolest, strach a odpor. Ony pocity se zračily v jejich tvářích. Ale až teď jsem si uvědomil, že se v jejich očích skrývalo ještě něco jiného. Oddávali se Matce. Vraceli se k té, kterou jsem nenáviděl a kterou jsem vyhnal. Matka chtěla zabít a zabíjela precizně a bez slitování. A oni, poznavše nevyhnutelnost, k ní v mysli vztahovali ruce a oddávali se jí jako ženě. Ale já jsem neznal ženy a nevěděl jsem, co je láska. Nemohl jsem se nikdy přesvědčit, jak těsně spolu soubedí bolest a rozkoš, a tak jsem byl oloupen i o to poslední - o slitování, milost a bezpečí nabízené bohyní.

Pouze hlupáci myslí na smrt s děsem a zpovídají se ze svých hříchů. Ve skutečnosti jsme bezhříšní. Kráčeje k bohyni, uvědomujeme si, že přestupky, o nichž jsme ještě před chvílí uvažovali s odporem, zůstávají za námi a že takto viděny se ukazují být směšnými, někdy zábavnými, ale vždy nezbytnými, neboť kdokoli žil, bral svůj úděl a bez něho by se nic neudálo. Nejen to. Všechny činy byly nezbytné. Z nich se skládá příběh světa.

Hřích se rodí tehdy, když se okrádáme o život, zbavujeme se tolik potřebné bezradnosti a bezmocnosti, vystupujeme proti smrti a snažíme se ji zabít. Každý čin směřující proti ní je přestupkem. Na krátkou chvíli jsem pocítil závist vůči

těm, kteří dnes zemřou; nezáviděl jsem jim samo umírání, nýbrž to, co přijde později. Vysvobození. Útěk od sebe a zúčtování se sebou. Tam, ve vnitřnostech bohyně, mohl spočinout každý, kromě mne - já jsem vyhnal Matku z království, donutil jsem ji k útěku a to, co jsem učinil, mi přineslo pouze nemožnost zbavit se sebe, poněvadž jsem byl jediným člověkem ve městě, který byl zbaven daru bezradnosti.

Já jediný jsem věděl, jak přemoci smrt. Nemohl jsem čekat déle, ale než jsem seběhl na nádvoří zámku, stačil jsem spatřit borbující se zeď, rozdrčenou kopnutím nohy kráčejiícího netvora. Do uší mi udeřil vřískot, skučení, pronikavý, hysterický smích. Vojáci zahazovali zbraně, vyběhli na ulice a pobíhali mezi domy hledající cestu k úniku. Stiskl jsem pevněji v dlaních poslední kapitolu knihy Fu, proběhl Sálem map, minul Liščí předsín a pohlédnuvše na diagram, vyřkl formuli otevírající Bariéru. Zapoměl jsem přitom zavřít oči, udělal jsem to příliš pozdě, fialové a zlaté kruhy mne oslepily, otráslly mnou, vtlačily mne do podlahy jako kovářský lis do kamenné podlahy. Uslyšel jsem hluchý třesk, rychle jsem odříkal zaklínání, které svinulo čas a prostor kolem balvanu a nakonec ho znehybnilo. Když jsem zvedl víčka, obklopovala mne temnota, jen kámen uzavírající Bránu opalizoval chladným, seledynovým svitem. Spatřil jsem v jeho nitru dvě postavy držící se za ruce - stíny Admua a Jony. Pohled vyvolával neurčité vzpomínky. Bránil jsem se před nimi. Musel jsem si uchovat jasné vědomí, nalézt kladivo, masku a štít a ještě jednou pročíst osmnáct sloupců poslední kapitoly knihy Fu.

Lidové podání bylo nejbližší pravdě. Titové skutečně sbírali světy. Už tehdy, když pobývali ve svém vlastním kosmu, objevili, že jeho časoprostor, popisovaný pomocí všeobecné teorie relativity, má lokální charakter a že podobné vlastnosti mají i fyzikální zákony vztahující se pouze a jedině k této zvláštní oblasti univerza.

Za ním se nachází prostor, který nazvali mnohorozměrným nulovým prostorem. Pokud vím, kněží svatých rovněž připouštějí tuto možnost a na okrajích různých, hypotetických modelů univerza připomínají existenci pátého rozměru, což jim ulehčuje provádění jistých výpočtů. Ale ty primitivní kosmologické teorie jsou podobné bájím mé poslední pěstounky v porovnání s tím, co napsal Admu ve čtvrtém sloupci poslední kapitoly knihy Fu.

Admu v ní formuloval matematický vzorec a systematizoval v něm vlastnosti každé zvláštní časoprostorové části univerza. Tuto část nazval světoversí nebo zjednodušeně kosmem a vzorec formulí - matkou. Potom obrátil pozornost na zjevný fakt: Pro bytost žijící v univerzu se kosmos jeví každým okamžikem méně pravděpodobný. Bytost, zainteresovaná historií světa, jeho evolucí, odhaluje, že už pravděpodobnost vzniku kosmu je nesmírně malá. Fakt, že v něm vznikl život, se jeví jako div. To, že se v jednom jistém prostoročasovém bodu kosmu zrodily rozumné bytosti, je rovno zázraku. Když provede analýzu množství a vlastností podmínek a nutných parametrů, nezbytných k identickému opakování celého procesu evoluce od pravýbuchu až ke zrození člověka, dojde bytost nutně k závěru, že počet nepředvídatelných náhod prudce vzrůstá z eonu na eon, zatímco pravděpodobnost jejich opakování a opakování vůbec je nebezpečně blízká nule.

Svět, tak jak se jeví, je nepravděpodobný. Neměl ani vznikat. A přesto, navzdory probabilistickým formulím existuje,

existují i bytosti, které no pozorují a které rychle upadají v bezcenný a nabubřelý blekot prázdných slov, nebo v genezi spatřují božskou intervenci.

Dojem zázračnosti světa umocňuje ještě jedno konstatování: Pro bytost uvězněnou v kosmu, je svět nepopsatelný a zázračný, poněvadž je jeden, jediný a neopakovatelný.

Admu rozřešil tento paradox. Opíraje se o formuli - matku dospěl k počtu možných světů, které mohou zaplňovat multidimenzionální nulový prostor. Zjistil, že jejich počet vzrůstá s každou jednotkou místního času kterékoliv světoverze. Jinými slovy - počet paralelních světů není stálý, nýbrž naopak - nepřetržitě vzrůstá. Univerzum expanduje, ale v jiném smyslu než to popisuje obecná teorie relativity.

Poté, co ji zavrhl jako omezeně platnou, Admu vypracoval novou teorii, jejímž výkladem je matematický vzorec, nazývaný kněžími z Giri Formulí Formul. Tato teorie říká, že v průběhu určené jednotky času t v každém z prostoročasových bodů dané světoverze dochází ke stálému počtu případů y . Jejich zkumulovaná energie po překročení dané hodnoty q narušuje určitým způsobem metriku dané světoverze a generuje zrození nové světoverze, která je ve vztahu ke kosmu - matce paralelní.

Univerzum tak připomíná kolonii dělicích se améb, rozšiřujících svůj ekologický výklenek podél multidimenzionální osy nulového prostoru, nebo podle jiného příkladu - univerzum je podobné růženci s korálky /světoversemi/ těsně k sobě přiléhajícími. Růženec, který se rozrůstá na nekonečně se natahující niti. Rozdíl mezi kosmem - matkou a její světoversí spočívá v tom, že od momentu t , y /generujícího zrození nového kosmu/ události tvořící historii obou světů běží odlišnými směry. Tak tedy existuje v přítomné chvíli takový svět, v němž jsem zemřel hned po narození, v němž jsem neuvěznil kněze z Giri já, nýbrž oni mne nebo takový, v němž můj život byl vymyšlen básníky pouze proto, aby pobavil dav fascinované fiktivními historkami. Jsou i takové světy, které si vůbec nedovedeme představit.

Čím delší je čas existence dané světoverse, tím rychleji dochází ke kumulaci událostí y překračujících hraniční hodnotu q a způsobujících vznik nového světa. Čím delší je historie světa, tím kratší interval dělí vznik paralelních světů a současně vzrůstá pravděpodobnost existence celého univerza i každé z vyplňujících ho světoversí, poněvadž záhadu např. vzniku života není možno nahlížet z bodu "jedinečnosti a neopakovatelnosti" kosmu, nýbrž je třeba respektovat totální počet se všemi způsoby průběhu událostí, vedoucích ke vzniku života ve všech světoversích, které existují ponořené v multidimenzionálním nulovém prostoru. Takto se kosmos stává stále více pravděpodobným.

Poté, co dospěli k těmto závěrům, začali se Titové zabývat zkoumáním vlastností multidimenzionálního nulového prostoru. Brzy objevili, že jeho vlastnosti jsou protikladné vlastnostem na něm navlečených světoversí. Jak známo, prostor každého kosmu je spojen s časem /je "učasován" nebo "zčasován"/. Proto hovoříme o časoprostoru a času připisujeme nejvyšší hodnotu. V multidimenzionálním nulovém prostoru zůstává čas zredukovaný, zaniká, dochází k jeho "rozprostornění", tak úplně, že multidimenzionální prostor je možno přirovnat jediné k roztaženému, mnohoúrvnovému nyní, které

bývá poznáno v aktu mystického vytržení. V tomto nyní jsou všechny minulé i budoucí doje současné, ačkoliv vzhledem k mnohonásobnosti úrovní, které je vyplňují jsou nesoučasné. Znamená to, že matematický popis multidimenzionálního prostoru je nemožný.

Titové by pravděpodobně zůstali u tohoto konstatování, kdyby nebylo Jony. Objevil způsob cestování v multiprostoru, zkonstruoval loď. Překonal úroveň molekul, atomů, elementárních částic i pole, které je udržuje a dostal se spolu s Admem a hrstkou dalších Titů na druhou stranu. Cestovali v řadě úrovní onoho mnohorovinného nyní, až se dostali do naší světoverse. Vybrali si ji náhodně. Usadili se v okolí hory Giri a přizpůsobili svoje rozměry metrice našeho kosmu. Právě tady Jona přišel na šílený nápad shromažďovat rodící se světoverse. Postavil vhodný stroj a s použitím energie multidimenzionálního prostoru "lapal" nové a nové světoverse, časoprostorově je "zmrazoval" a skladoval v podzemí svatyně.

Toto počínání Titů mělo zcela neočekávané následky. Jejich experimenty vedly k postupnému zúžení multidimenzionálního prostoru. Namísto expanze univerzum začínalo kolabovat. Titové si sami odřízli možnost návratu do vlastní světoverse - a co horšího - uvízli uzavření mezi Leskem Lesků a Zrcadlem. Pokusy, obrátit chod stroje "lapajícího" světy nebo ho alespoň zastavit skončily fiaskem. Stroj pracoval stále rychleji. Univerzum směřovalo k totálnímu kolapsu.

Titové, fascinovaní svými technickými možnostmi, nepředvíдали ještě jinou věc. Multidimenzionální prostor má vlastnosti, které je možno přirovnat k vlastnostem vědomí, ale značně vyššího řádu. Není to gigantický mozek, ale spíše, co bývá v aktu mystického vytržení vnímáno jako odevšud emanující světlo a pocit zrušení času.

Vztah mezi tímto vědomím vyššího řádu a rozumnou bytostí spočívá ve vzájemné inspiraci, v různorodém dotýkání se a pronikání při společné cestě časem každého kosmu. Všechny naše činnosti a soudy slouží vědomí vyššího řádu, když je dotvářejí a obohacují; to díky nám dospívá k poznání své božské a tvořivé podstaty. Řeceno triviálně, jsme jeho očima, ušima a naše poznání světa je částíčkou jeho sebepoznání stále novým a překvapujícím způsobem, jehož výrazem mohou být jak gnostické mytologie kněží z Giri, tak i extatické tance šamanů plemene Kol.

Tím, že "zmrazovali" světy, Titové znemožnili vědomí vyššího řádu bezprostřední kontakt s bytostmi žijícími v různých kosmech. Jejich zásah dokonce ohrozil samu existenci onoho vědomí. Proto se náš svět stal arénou boje.

Na tomto místě mohu použít jedině jazyk mýtů. Vědomí vyššího řádu se zjevilo v podobě bohyně Zat, která dala život mnoha hrdinům a bohatýrům a přemohla Tity; znemožnila uskutečnění jejich záměrů a především změnila chod stroje. Od té doby Jonova machina vyplivuje každých dvěstě dvanáct tlesknutí v podzemí uskladněné světoverse.

Titům se podařilo uniknout, ale nevím, jestli se dokázali vrátit do svého světa. Zápis knihy Fu končí ve chvíli, kdy poslední skupina Titů nastoupila na palubu lodi bez stěžnů.

Co však vím - objevil jsem to, když se mi podařilo rozšifrovat znaky, zdobící okraje diagramu - že Jona zabezpečil svůj lup. Postačí patřičný počet úderů kladivem do povrchu kterékoliv koule. Rozbijí se tím vazby, které ji udržují

pohromadě. Vznikne řetězová reakce, puknou všechny kapsule a energie výbuchu odsoudí vše k zániku. Nastoupí anihilace, kolaps celého univerza...nit růžence bude přetržena.

Nikdo mi v tom nedokáže zabránit. Tam nahoře pokračuje řez obyvatel města. Ačar stojí na nádvoří zámku Tau a hledí do oken mé ložnice. Čeká. Věří, že se vzdám, že mu vyjdu naproti a on mne obětuje bohyni. Posléze nařizuje gardistům, aby prohledali zámek. Ptá se Velekněze, kam jsem se mohl ukrýt. Velekněz vyřkl formuli Onk. Směji se, bezradně na mne ulpívá zrakem. Vidí, jak stojím schýlený nad koulí a svírám v rukou kladivo. Nedokáže otevřít Bariéru. Nerozluštil význam diagramu. Nečetl poslední kapitolu knihy Fu. Něco říká, ale neslyším jeho slova.

Vím, že zemřu, ačkoliv to slovo už nic neznamená. Kdybych skutečně zemřel, vzdal bych se bohyni. Ale až naposledy udeřím do koule, vnitřnosti Matky podlehnou destrukci. Přemohu smrt a vejdu do něčeho, co není smrtí, nýbrž čirou nicotou.

Kdo jsem? Tvář mi zakrývá železná maska. Ztěžka oddychuji. Nalezl jsem způsob a nejsem bezmocný. Nevzáhnou ruce k Matce. Nepřeždu na jinou z miliard rovin, které ji vyplňují.

Pokud se nemýlím, zůstal mi ještě jeden, poslední úder. V zádech cítím pohled Velekněze. Nevycituji v něm strach. Spíše něco, co bych nazval soustředěním. Koule leží u mých nohou a kovově pobleskuje. Za chvíli pukne a pak...

Nespatřím černou chodbu. Světelná postava mne nebude provázet dovnitř, nesetkám se s mrtvými, neboť zničím samu cestu k nim, všechny světy a hlavně to, co se nachází za světy - pekla a nebesa, pole mrtvých a boží království. Unáší mne radost. Je to zábavné. Kosmos uzavřený v kapsule je zcela odlišný od mého. Vidím pohybující se koule, třpytivé body, vzdušné lodi dobývající uzavřené nebe. Vidím bytosti a váhám, jestli je mohu nazvat lidmi. Čas jejich světa se zastavil na místě; proto ho vymýšlejí, píší kroniky, vydávají denně noviny, kupují kalendáře, vykonávají každoroční obřady a natahují hodinky.

Zpočátku věřili v kruh času a pozorují rok co rok se obnovující vegetační cyklus, zritualizovali kosmické přeměny. Později ztotožnili čas s historií a pohybem a překvapení tím, že je to jediný rozměr, v němž se nemohou pohybovat, zapletli se do úvah o času absolutním, biologickým a relativním a dospěli k formulaci zákona o hraniční rychlosti pohybu, kterou je rychlost světla. Jejich svět je plný zábavných paradoxů. Pro ně nekonečně velký a mně k nerozeznání připomíná kaučukový míč, se kterým jsem si tolikrát hrál na dvoře zámku Tau.

Vím, že někteří z nich vnímají moje údery a hlásají příchod apokalypsy. Jejich vidění se splní. Na neslýchaně krátký moment se pro ně stanu poslední inkarnací boha, jezdcem na bílém koni, synem Stvořitele, dávno očekávaným Mesiášem.

Nenabídnu jim však nové nebe a novou zemi. Nespasím nikoho a oni mne nebudou stačit proklít.

Odvracím hlavu. Velekněz se kouše do rtů. Mohl by použít formule Te a pokusit se mne zabít dříve než rozbijí kouli. Ví však, že mne chrání štíty. Ačarovi gardisté už prohledali zámek a jejich velitel bezradně krčí rameny. Ačar ho udeřil do tváře.

Zhluboka oddechují a s neklidem pohlížím do černé čelisti, v níž za chvíli jiskřivý záblesk ohlásí další vejce.

Odhazují štíty, plášť a masku. Strhávám ze sebe šaty. Jestliže nestihnu udeřit do kapsuly, blesk rozerve moje tělo a pak...nechci umírat. Nechci se vzdát bohyni. Zvedám kladivo. Velekněz ptvírá ústa. Recituje formuli Te. Vyplazují na něj jazyk. Dvěstě deset...dvěstě jedenáct... Velekněz přivírá oči. Fialová střela Te, kterou uvedl do pohybu, se řítí mým směrem. Smějí se. Radostně. Tak, jak dosud nikdy. A kladivo dopadá na kouli.

z polštiny volně přeložil - JF -